

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना : २०७८
Disaster Preparedness and Response Plan : 2078



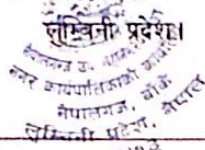
नेपालगंज उपमहानगरपालिका
कार्यापालिकाको कार्यालय
नेपालगंज
लुम्बिनी प्रदेश नेपाल
२०७८



नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय नेपालगञ्ज, बाँके

प.सं: ०७८/७९

च.नं:



मिति:-२०७८/०४/१५ गते

भूमिका

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ अनुरूप यस उप-महानगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ।

विगत देखि वर्तमानलाई केलाय र हेर्दा नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका आगलागी, डुबान, अतिवृष्टि, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, चट्याड, विषाणु आतङ्क जस्ता विभिन्न विपद्हरूका घटनाहरूका दृष्टिकोणबाट अति नै जोखिममा रहेकोले, यस उप-महानगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न अत्यावश्यक रहेको देखिन्छ। यस उप-महानगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५ कार्यान्वयनमा रहेता पनि विपद् सम्बन्धी समस्याहरूलाई प्रभावकारी ढंगले व्यवस्थापन गर्न कठिनाई भैरहेको सन्दर्भमा विपद्को कारण हुने मानवीय तथा भौतिक क्षतिको मात्रालाई कम गर्न, विपद्का कारण प्रभावित भएका समुदायमा खोज तथा उद्धार एवं राहतका गतिविधिमा शीघ्रता प्रदान गर्न, विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न र विपद् बाट हुने जोखिमको न्यूनीकरण तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्न यस पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले ठूलो टेवा पुर्‍याउने अपेक्षा गरेका छौं। साथै यस उप-महानगरपालिकामा विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा सरोकारवालाहरूबीचको समन्वयलाई अझै प्रभावकारी बनाई यस उप-महानगरपालिकाको समग्र विपद् व्यवस्थापनमा सरोकारवाला सबैले आ-आफ्नो तर्फबाट अनुकरणीय भूमिका निर्वाह गर्न सहयोगी दस्तावेजका रूपमा रहने विश्वासकासाथ यसको निर्माण गरिएको छ।

यो योजना पुस्तिका विगतमा यस उप-महानगरपालिकामा घटेका विपद् सम्बन्धी घटना, आधारभूत अध्ययन, विपद्बाट भएको क्षति, सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र, प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण, पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था, नीतिगत, कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र तथा सामान्य पूर्व तयारीयोजनाका आधारमा विश्लेषण गरी तयार पारिएकोले सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई समेत मद्दत पुग्ने आशा लिएकी छु।

अन्तमा, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित सरोकारवालाहरू, राजनैतिक दल नागरिक समाज, गै.स.स. तथा अन्य संघ संस्थाहरूबाट अहोरात्र सहयोग हुने आशाका साथै योजना पुस्तिका निर्माणका क्रममा शुरू देखि अन्त्य सम्म महत्वपूर्ण सुझाव, सल्लाह दिनु हुने जनप्रतिनिधिहरू, समाजसेविहरू, गैरसरकारी संघ संस्था, संचारकर्मी लगायत पुस्तिकाको लागि तय्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण तथा पुस्तकको समग्र तयारी देखि प्रकाशन सम्म विशेष सहयोग गर्नुहुने सेभ द चिल्ड्रेन र वेस नेपाल प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु।

धन्यवाद !

उमा थापामगर

उप-प्रमुख

उमा थापामगर

उप-प्रमुख

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका




Save the Children

शुभ-कामना

सेभ ड चिल्ड्रेन एक अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था हो जसले बालबालिकाको अधिकार तथा संरक्षणका लागि काम गरिरहेको छ। यस संस्थाले बालबालिकाको संरक्षण तथा सम्बन्धितका लागि नेपालका विभिन्न जिल्लाहरूमा शिक्षा, स्वास्थ्य र कानून अधिकार शासन, स्वास्थ्य तथा पौषण, बालगरोदी, विपद जोखिम न्यूनीकरण र लैङ्गिक समानताका जस्ता कार्यक्रमहरू बालबालिकाहरूलाई केन्द्रमा राखी संचालन गरिरहेको छ। नेपालमा विगतको वर्षदेखि नै माथी उल्लेखित कार्यहरू जस्तै अर्थ विपन्नता, शिक्षाका सूचकमा गछाई रहँदा, बेरोजगार, कमजोर स्वास्थ्य स्थिति भएका र मानव विकास सूचकहरूमा कमजोर रहेका जिल्लाहरूमा ध्यानसकताको आधारमा विभिन्न परियोजनाहरू संचालन गरि आइरहेको छ।

सेभ ड चिल्ड्रेनले विपदका सबै बालबालिकाहरूलाई मान्यता प्राप्त राष्ट्रिय सन्तान सुरक्षा र सहभागीताको अधिकार सुनिश्चितता गर्ने दृष्टिकोण राखी आकस्मिक र जीवनप्रयत्न बालबालिकाहरूको सर्वांगीण विकास र सकारात्मक विकासका लागि लक्ष्य गरी काम गर्दछ।

विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी गर्नमा बेसको नेतृत्वदायी भूमिका प्रशंसनीय रहेको छ। यस विषयमा सेभ ड चिल्ड्रेन र जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिती धेरैको सहकार्य पनि निरन्तर भइरहेको छ र आजै दिनहरूमा पनि हुनेछ। विपदको समयमा विपद प्रोडिक्टहरूको जीवन्त र बहुमुख्य रूपमा संरक्षण तथा सुरक्षा गरी यस रोक प्रतिरूप प्रभावको सामना गर्न स्थानीय ग्राम सभको अधिपत्य उपयोग गर्ने एवम् विद्यमान कोरेना भाइरस (कोभिड-१९) को महामारीको प्रभावको सामना गर्न प्रभावित समुदायको जीवन रक्षाको सुनिश्चित गर्न कोतको व्यवस्था र प्रभावकारी तरिकाले संरक्षण र संरक्षकालाई जवाफदेही मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन जिम्मेवार बनाउँदै विपद जोखिम न्यूनीकरणका कार्यान्वयन संस्थागत रूपमा प्रवर्द्धन गर्न जुन प्रयास गरिएको छ यो सराहनीय छ। यस विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना गरे नै सफल हुनेछ भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौं।

धन्यवाद 

श्रीप्रसाद दाहाल

सेभ ड चिल्ड्रेन मध्य तथा सुदूरपश्चिम फिल्ड कार्यालय, सुर्खेत

<p>Nepal Country Office Airport Gate, Shambhu Marg GPO Box 3354 Kathmandu, Nepal</p>	<p>Tel No: +977 1-4468130 Fax No: +977 1-4468132 Email: nepal@savechildren.org nepal@savechildren.net</p>	<p>Save the Children International 51 Vincent House 10 Orange Street London WC2H 9HH United Kingdom</p>	<p>A Company limited by guarantee and registered charity in England and Wales Registered Charity Number 1076822 Registered Company Number 3732267 www.savethechildren.net</p>
---	---	---	---

पान नं. ३०१००९२६३

जि.प्र.का.दर्ता नं. १८, स.क.प.दर्ता नं. ३४१



BACKWARD SOCIETY EDUCATION (BASE) ब्याकवार्ड सोसाइटी एजुकेशन (बेस)

मिति २०७८/०१/१४

शुभ-कामना

बेस संस्था आम सदस्यतामा आधारित एउटा गैर सरकारी संस्था हो। बेस जिल्ला प्रशासन कार्यालय, दाङ र समाज कल्याण परिषदमा सन १९९९ मा दर्ता भएको संस्था हो। यस संस्थाले नवकरण उर्जा, शिक्षा, जिविकोपार्जन सहयोग, बालश्रम उन्मुलन, महिला शक्तिकरण, आयआर्जन, मानवअधिकार, द्वन्द्व न्यूनिकरण, स्वास्थ्य शिक्षा, प्रकोप जोखिम न्यूनिकरण र संस्कृति संरक्षण जस्ता क्षेत्रमा लुम्बिनी प्रदेश, कर्णाली प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशका जिल्लाहरूमा कार्य गर्दै आईरहेको अवगत गराउन चाहन्छु। बेसले जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति बाँकेको अनुरोध तथा सेभ द चिल्ड्रेनको आर्थिक सहयोगमा राप्तीसोनारी गाउँपालिका र नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्नलाई सहजिकरण गरेको छ।

वास्तवमा बाँके जिल्ला बाढी, आगलागी, हावाहुरी, शितलहर, खडेरी, चट्याड जस्ता विपद्हरूका दृष्टिकोणबाट अति नै जोखिम छ। बाढीले गर्दा प्रत्येक वर्ष धेरै गाउँहरू डुवानमा पर्ने भएकोले वर्षेनी धनजनको क्षति हुनुका साथै भौतिक पुर्वाधारहरूमा असर पु-याउँदै कैयौं वस्ती विस्थापित हुँदै आएका छन्। विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संशोधित ऐन २०७६) पारित भै आउंदा पनि समस्याहरू प्रभावकारी सम्बोधन हुन कठिनाई भैरहेको सन्दर्भमा विपद्को कारण हुने मानवीय तथा भौतिक क्षतिको मात्रालाई कम गर्न स्थानीय स्तरमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अभ्यास राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाँचा २०७० (प्रथम संशोधन २०७५) को मार्ग दर्शनमा आधारित भएर यो वर्ष विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ को रूपमा तयार गरिएको छ र यसले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने छ भन्ने विश्वास लिएको छु।

विपद्पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयारी प्रक्रियामा बेसले सहजिकरणको भूमिका खेले पनि यसको सम्पूर्ण स्वामित्व नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाले लिनेछ भन्ने आशा छ। यो प्रतिकार्य योजनाले पक्कै पनि विपद् पूर्वतयारी तथा विपद् प्रतिकार्यमा सहयोग गर्ने छ भनी विश्वास लिएका छौं। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्ने क्रममा आफ्नो अमूल्य सुझाव उपलब्ध गरेर सहयोग गर्नुहुने जनप्रतिनिधिहरू, सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरू, सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रका प्रमुख तथा सदस्यहरू तथा वृद्धिजिवी वर्गहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। साथै यस योजना तयार गर्ने क्रममा प्राविधिक सहयोग गर्नुहुने भेरी वातावरणीय विशिष्टता समूह (वीयूप) का कार्यकारी निर्देशक श्री डम्बर सुनार, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बाँकेका वरिष्ठ अधिकृत श्री दोलख डाँगी, प्रदेश समन्वयकर्ता जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रका अर्जुन कार्कीलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु साथै आर्थिक सहयोग उपलब्ध गर्नु हुने सेभ द चिल्ड्रेन र अरुण कान्त पौडेल ज्यूलाई आभार व्यक्त गर्दछु। अन्तमा नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाका नगरप्रमुख डा.धवल शम्शेर राण नगर उप-प्रमुख उमा थापा मगर लगायत सम्पूर्ण वडा अध्यक्ष, सदस्यज्यूहरू लगायत कर्मचारीहरूलाई यस विपद् पूर्वतयारी तथा विपद् प्रतिकार्य योजना बनाउने अवसर बेसलाई प्रदान गरी स्वामित्व ग्रहण गर्नु भएकोमा आभार व्यक्त गर्दछु।

चुर्ण बहादुर चौधरी
कार्यकारी निर्देशक,
बेस संस्था

विषयसूची

क्र.सं.	विषय	पेज नं.
१	उपमहानगरपालिकाको परिचय	१
२	जनसंख्या विवरण	२
३	पृष्ठभूमी तथा योजनाको उद्देश्य	२
४	योजना तर्जुमा प्रक्रिया	३
५	विपद जोखिम र ब्यवस्थापनको अवस्था	४
६	सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र	६
७	नेपालगंज उपमहानगरपालिकाको प्रकोपको पहिचान तथा जोखिम स्तरीकरण	९
८	प्रकोपको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण	९
९	पूर्व सूचना प्रणालीको अवस्था	१०
१०	नीतिगत कानूनी तथा संस्थागत ब्यवस्था	११
११	विषयगत तथा कार्य जिम्मेवारी	११
१२	पूर्वतयारी योजना तथा प्रतिकार्य योजना	१३
१३	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना	१९
१४	आपतकालीन प्रतिकार्य योजना	१९
१४	बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा	२४
१६	विविध तथा अनुसूचीहरू	२६-४८

परिच्छेद एक प्रारम्भिक

१.१ उपमहानगरपालिकाको परिचय

कर्णाली प्रदेश सुदुर पश्चिम प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेशको केन्द्र बिन्दु तथा प्रमुख ब्यापारिक शहर बाँके जिल्लामा अवस्थित पश्चिम नेपालको द्वार, नेपालगञ्ज नगरी, नेपालकै नामवाट स्थापना भएको प्रमुख शहरको रूपमा परिचित स्थान हो । यो शहर विक्रम सम्बत २०१७ सालमा नेपालगञ्ज नगर पञ्चायतका नामवाट स्थापना भई २०१९ सालमा नगरपालिकाको रूपमा स्थापित भएको हो । नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदको मिति २०७१ मंसीर १६ गतेको निर्णयबाट साविकका १० वटा गा.वि.स. गाभेर २७ वटा वडा कायम गरि नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका घोषणा गरिएको र मिति २०७२।६।१ को निर्णयबाट पुरैनी गा.वि.स. गाभेर २८ वडा कायम गरिएको छ र मिति २०७३/११/२७ को निर्णय अनुसार साविकका २८ वडा परिमार्जन भई २३ वटा वडा कायम गरिएको छ ।

२३ वडाको, कुल क्षेत्रफल क्षेत्रफल ८५.९४ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । पूर्व - पश्चिम राजमार्गबाट १० किलोमिटर दक्षिणमा पर्ने नेपाल भारत सिमा नाकासंग जोडिनु यो शहरको अर्को विशेषता पनि हो । सुदुर पश्चिमाञ्चलका सबै जिल्लालाई राजधानी काठमाण्डौं संग जोडने जिल्लाको पहिलो नगरपालिका भएकै कारणले पनि यस उप- महानगरपालिकाको महत्व आफैमा बढेको छ । यहाँको पुरानो बजारको रूपमा एकलैनी बजारलाई मानिन्छ । त्यसै गरि प्रमुख बजारका रूपमा सदरलाईन, त्रिभुवन चौक, बि.पी. चौक, धम्बोजी चौक, घरवारी टोल तथा सुर्खेतरोडलाई मानिन्छ ।

तापक्रम जाडो मौसममा न्युनतम ५.४ डिग्री सेल्सीयस तथा गर्मी मौसममा अधिकतम ४६ डिग्री सेल्सीयस सम्म हुने गर्दछ । राजधानी काठमाण्डौंबाट करिब ६०० किलोमिटर पश्चिमको दुरीमा रहको नेपालगञ्जको भुभाग ८१.१७.२४ पुर्वदिशि ८२. ४८.०० पुर्वी देशान्तर र २७.३०.३६ उत्तरदिशि २८.१२. ०० उत्तरी आक्षांश विच रहेको छ । यहाँका पर्यटकिय क्षेत्रहरु वाटरपार्क, (९६.०१ हेक्टर क्षेत्रफल) बागेश्वरी तलाउ, (९०.६५ हेक्टर क्षेत्रफल) रानी तलाउ, (९०.६६ हेक्टर क्षेत्रफल) फुल्टेक्रा तलाउ, (९६.९४ हेक्टर क्षेत्रफल) महेन्द्र पार्क तथा मिनी जु (९१.२ हेक्टर क्षेत्रफल) र बागेश्वरी चिल्ड्रेन पार्क (९१.३ हेक्टर क्षेत्रफल) क्षेत्रफलमा रहेका छन ।

यस नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका क्षेत्रसंग सिमाना जोडिएका पालिकाहरु पूर्वमा- डुडुवा गाउपालिका, पश्चिममा- जानकी गाउपालिका, उत्तरमा- जानकी गाउपालिका, कोहलपुर नगरपालिका र दक्षिणमा- हिरमिनीया र मित्रराष्ट्र भारतको सिमाना रहेका छन । नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाको कुल जनसंख्या १३८९५१ (श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना वि.स. २०६८) रहेको छ ।

१.२ जनसंख्या विवरण

वार्ड नं.	जम्माटोल वस्ती	घरधुरी संख्या	महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा
१	२२	१९११	४६००	४५२१	१६	९१३७
२	१३	१२४७	२९६८	२९८६	१	५९५५
३	१५	७०२	२०४३	२१२८	०	४१७१
४	२७	२१६०	५२४८	५४९६	६	१०७५०
५	११	८४९	२३२३	२४८३	०	४८०६
६	८	१२१९	२८७७	२९८९	३	५८६९
७	८	६२१	१५७३	१६७२	१	३२४६
८	१०	६२८	१८३१	१८९६	०	३७२७
९	१६	८८४	१९८८	२०२५	५	४०१८
१०	१७	१८४८	४०२७	४०४४	७	८०७८
११	१५	८७१	२५३२	२६४०	४	५१७६
१२	६	१३९९	३०१७	३०९६	५	६११८
१३	१७	१३६७	३३८७	३६३७	७	७०३१
१४	१०	८३४	२४०३	२६६०	०	५०६३
१५	५	९८६	२७६३	२६९२	२	५७२७
१६	२	१००६	३३३८	३५७९	६	६९२३
१७	४	८१०	२२१८	२४२५	३	४६४६
१८	२६	२५९८	६०४६	६२४४	७	१२२९७
१९	१७	१५३१	४१७१	४३४२	४	८५१७
२०	२०	२४६२	६०५९	६३४१	११	१२४११
२१	९	११२६	३०९५	३१९९	४	६२९८
२२	११	८८६	२५८७	२७२०	२	५३०९
२३	३	२४९	७७३	८२५	०	१५९८
जम्मा	२९२	२८१४९	७१७८८	७४९८९	९४	१४६८७१

१.३ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको रूपमा सूचीकृत गरेको छ। संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा भएका छन्। साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्र देखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील रहेका छन्। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचनामध्येको एक हो। स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढङ्गबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने हुन्छ। विद्यमान

कानूनी व्यवस्था अनुरूप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक रहेको छ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट संसारमा प्रकोप जोखिमको अवस्थामा वर्षेनी वृद्धि हुने गरेको छ। यस उपमहानगरपालिका पनि यस्ता प्रकोप जोखिमहरूबाट अछुतो रहन सकेको छैन। यस उपमहानगरपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभलाई गति दिन र यस कार्यमा सरोकारवालाहरूबीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिएको छ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (न) र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ अनुरूप यस उपमहानगरपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ।

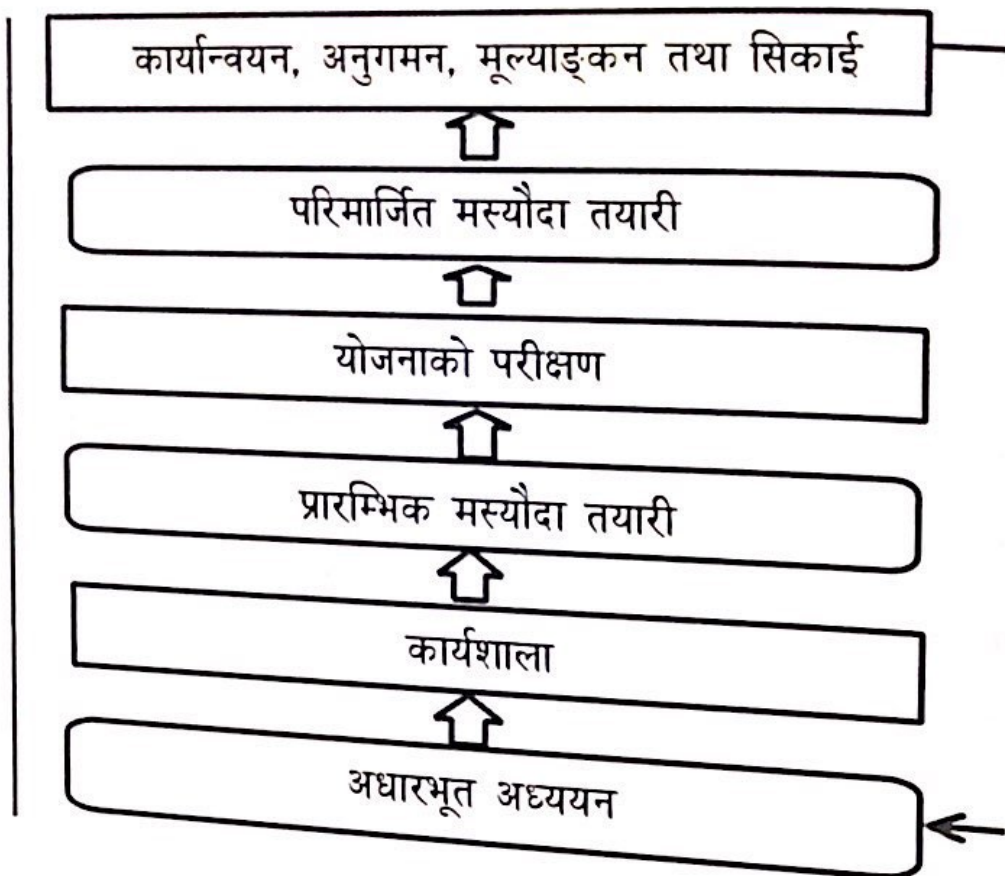
१.४ योजनाको उद्देश्य

यस उपमहानगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यससम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति कम गर्नु यस योजनाको प्रमुख उद्देश्य हो। यसका अन्य उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- (क) विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु,
- (ख) विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरूको पहिचान र अघावधिक गर्नु,
- (ग) विपद्को लेखाजोखा, जोखिम नक्साङ्कन, विगतमा घटेका विपद्का घटनाहरूको तथ्याङ्कसङ्कलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूचित योजना तर्जुमा गर्नु,
- (घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि सामान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू तय गर्नु र
- (ङ) विपद् प्रतिकार्यका लागि हाल उपलब्ध स्रोत, साधन र जनशक्तिको लेखाजोखा एवम् सम्भावित विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्षमताको आंकलन, प्रक्षेपण र प्रवन्ध गर्नु।

१.५ योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७६ ले उपमहानगरपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयक्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। सोही व्यवस्था अनुसार यस उपमहानगरपालिकामा सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहाय बमोजिम रहेको छ।



परिच्छेद दुई

विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ उपमहानगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरू

यस उपमहानगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा बाढी आगलागी, डुवान, सडक दुर्घटना, भूकम्प, महामारी, हावाहुरी, सुख्खा/खडेरी, शीतलहर, लू असिनापानी प्रमुख पर्दछन्। उपमहानगरपालिकाको विगतको अभिलेख हेर्दा आगलागी प्रकोपबाट यस क्षेत्रमा जनधनको सबैभन्दा बढी क्षति हुने गरेको छ। त्यसैगरी कोभिड १९ को सक्रमणको महामारी समेत ठुलो नोक्सानी व्यहोर्नु परेको देखिन्छ। हावाहुरी, कृषि वालीमा हुने रोग, पशुरोग, शीतलहर, लू, खडेरी, असिनापानी, सडक दुर्घटना जस्ता प्रकोपहरूबाट पनि हरेक वर्ष जनधनको क्षति हुने गरेको छ।

२.२ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण

यस उपमहानगरपालिकामा विपद्को अवस्था विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी क्षति आगलागीले गरेको छ, जसको पूनरावृत्ति पनि उच्च रहेको छ। मूलतः भारी वर्षा हुदा शहरी क्षेत्रको ढल टालीदा घरजग्गा डुवान गर्ने गरेको छ।

क आगलागीवाट भएको क्षति विवरण आर्थिक वर्ष ०७७/०७८

क्रस	वार्ड न	घटना सख्या	अनुमानित क्षति
१	१	२	३करोड २८लाख १ हजार ७२ रुपैया
२	२	१	
३	४	१	
४	९	३	५लाख १० हजार
५	११	२	४ करोड ७८ लाख ७ हजार ७ सय ३ रुपैया
६	१३	२	१ कराड १५लाख
७	१८	२	
८	१९	१	
९	२०	२	
१०	२२	१	५ लाख
जम्मा			११ करोड ८६ लाख ५८ हजार ७५ रुपैया

स्रोत : DEOC, बाँके

ख सडक दुर्घटनाको विवरण

क्रस	अधिक वर्ष	जम्मा घटना सख्या	घाइते	मृतक
१	०७७/०७८	१४१	१३२	९

स्रोत : ट्राफिक कार्यालय नेपालगंज

ग कोभिड-१९ वाट नेपालगंज उप-महानगरपालिकामा भएको क्षति विवरण

क्रस	विवरण	सख्या	कैफियत
१	पिसीआर सख्या जम्मा	४०४१८	
२	एन्टीजेन परिक्षण सख्या	७६०	
३	जम्मा एन्टीजेन पोजेटिभ	२२५	
४	हालसम्म सक्रमित सख्या	९५७८	
५	सिमानाकामा भएको जम्मा परिक्षण	११३९८	
६	सिमानाकामा भएको जम्मा परिक्षण	२७८	
७	मृत्यु भएकाहरुको सख्या	१५३	६१ महिला, ९२ जना पुरुष
८	निको भएकाहरुको सख्या	९४०८	

स्रोत : स्वास्थ्य शाखा, नेपालगंज १३ श्रावण २०७८ सम्मको

Disaster Preparedness and Response Plan

२.३ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र

यस उपमहानगरपालिकामा वडा नं १९ को आलामनगर, फारमटोल र वडा न को २० को मदनपुर शिवनगर गायत्रीनगरको गरि करिव ५१० घर परिवार डुडुवा नालाको बाढीका कारण उच्च जोखिममा रहेका छन् । त्यसै गरि आगलागीका कारण शहरी क्षेत्रको वस्ती तथा भुसका घर भएका वस्तीहरु उच्च जोखिममा छन् । कोभिड १९ कारण पनि यस उपमहानगरपालिको सबै वस्तीहरु उच्च जोखिममा रहेका छन् ।

वडागत प्रकोप जोखिम तथा समुदायहरु

वडा नं	प्रमुखप्रकोपहरु	जोखिममा रहेका प्रमुख समुदायहरु	प्रमुख समुदाय, टोल तथावस्तिहरु
१	डुवान	पहाडी, दलित, मधेशी, मुस्लिम	शिवपार्वती टोल, दैलेखीमार्ग, संगम टोल, दीपनगर, चन्दन टोल, मुस्लिम टोल
२	डुवान	दलित, मधेशी, मुस्लिम, जनजाती र व्यवसायीक समुहहरु	न्यूरोड, बुद्ध टोल, विकास नगर
३	डुवान	दलित, मुस्लिम र न्यूनआयवर्गका गरिवहरु	सिनेमाहल रोड, कसगर टोल एकलैनी टोल, रानीतलाउ टोल,कुमार टोल
४	डुवान	दलित, मुस्लिम र न्यूनआयभएकावर्गका गरिवहरु	गणेशपर, देवाफुलवारी, ए वि सि विध्यालय क्षेत्र, सल्यानीवाग, घोसीटोल, बुद्धटोल
५	डुवान	दलित, मुस्लिम, पहाडी जातीका महिला पुरुष, वृद्ध वृद्धा तथा बालबालिकाहरु	जिन्नतवावा टोल, भट्टाटोल, वच्च पर्वा, वेहनाटोल
	आगलागी	दलित, मुस्लिम, पहाडी जातीका महिला पुरुष, वृद्ध वृद्धा तथा बालबालिकाहरु	वडा भरीका सबै स्थान
६	डुवान	दलित, मुस्लिम र अन्य	मदरसा टोल
७	डुवान	वडाभरीको सबै समुदायमा	वडाभरीको सबै समुदायमा
८	डुवान	दलित, मधेशी, मुस्लिम, जनजाती र गरिव समुहहरु, घसियारा समुदाय	घसियारन टोल, नाका टोल, सञ्जी मन्डी
	आगलागी	सबै समुदाय	
९	डुवान	सबै जातजाती	वडा भरीका टोल
	खडेरी		
१०	डुवान	दलित, मधेशी, मुस्लिमकिसानहरु	ढपाली टोल, बौद्ध टोल, पिरलीपुर्वा
११	डुवान	सबै जातजाती	ढपाली टोल, बौद्ध टोल, पिरलीपुर्वा
		मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाती र	भूकुटी नगर
			भट्टाटोल, कसगर टोल

वडा नं	प्रमुखप्रकोपहरू	जोखिममा रहेका प्रमुख समुदायहरू	प्रमुख समुदाय, टोल तथावस्तिहरू
		गरिव समुहहरू	
१२	डुवान	चिडियामार, मुस्लिम, दलित र गरिव समुहहरू	वेलासपुर
	खडेरी	चिडियामार, मुस्लिम, दलित र गरिव समुहहरू	वेलासपुर
१३	खडेरी	सवै जातजातीहरू - मुस्लिममधेसी ब्राम्हण	घसियारन टोल, वुलवुलिया, चमार टोल, लोधइगांड, लालपूर्वा
१४	डुवान	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाती र गरिव समुहहरू	वावुगाउ, कैरातीपर्वा, बालेगांड
	आगलागी	मुस्लिम, दलित, मधेशी, मुस्लिम, जनजाती र गरिव समुहहरू	वावुगाउ, कैरातीपर्वा, बालेगांड
१५	डुवान	शिख, मुस्लिम, दलित, जनजाती र गरिव समुहहरू	जमुनाहा, सुइया
	खडेरी	सवै जातजातीहरू	वडा भरीका समुदायहरू, कृषि योग्यजमिन
१६	डुवान	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाती र गरिव समुहहरू	जौसपुर
	खडेरी	सवै जातजातीहरू	जौसपुर
१७	डुवान	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाती र गरिव समुहहरू	थकैला, नन्दइगांड, परसपुर, ढाडेगांड
	खडेरी	सवै जातजातीहरू	वडा भरीका टोल समुदायहरू, कृषि योग्यजमिन
	आगलागी	मुस्लिम, दलित, मधेशी, जनजाती र गरिव समुहहरू	थकैला, नन्दइगांड, परसपुर, ढाडेगांड
१८	डुवान	दलित, जनजाती र गरिव समुहहरू	लगदहवा, भुजइगाउ र कारकांदो
	आगलागी	दलित, जनजाती र गरिव समुहहरू	लगदहवा, भुजइगाउ र कारकांदो
	शितलहर	दलित, जनजाती र गरिव समुहहरू	लगदहवा, भुजइगाउ र कारकांदो
१९	वाढी	दलित, जनजातीथारु तथाअन्य गरिव समुहहरू	सानो भैयापुर
	डुवान	समुदायका सवै मानिसहरू	सानो भैयापुर
	खडेरी (अत्यधिकगर्मी)	समुदायका सवै मानिसहरू	सानो भैयापुर, आलानगर
२०	वाढी	सवै जनजाती, वर्ग र समुहहरू	मदनापुर, फारमटोल, थपुवा
	डुवान	सवै जनजाती, वर्ग र समुहहरू	मदनापुर, फारमटोल, थपुवा

वडा नं	प्रमुखप्रकोपहरू	जोखिममा रहेका प्रमुख समुदायहरू	प्रमुख समुदाय, टोल तथावस्तिहरू
	खडेरी (अत्यधिकगर्मी)	सवै जनजाती, वर्ग र समुहहरू	मदनापुर, फारमटोल, थपुवा
	आगलागी	सवै जनजाती, वर्ग र समुहहरू	मदनापुर, फारमटोल, थपुवा
२१	डुवान	दलित, जनजाती, अन्यवर्ग र समुदायहरू	गगारामपूर्वा
	खडेरी (अत्यधिकगर्मी)	दलित, जनजाती, अन्यवर्ग र समुदायहरू	बिर्ता, तेलियनपूर्वा झगरपुर
	आगलागी	दलित, जनजाती, अन्यवर्ग र समुदायहरू	बिर्ता, तेलियनपूर्वा झगरपुर
२२	खडेरी	सवै जाती, वर्ग र समुदायहरू	किंघरियनपूर्वा, जोधापुर खल्ला, परैनीनहरपूर्वा, लोनियनपूर, तेलियनपूर, शाहापूर्वा
	डुवान	सवै जाती, वर्ग र समुदायहरू	किंघरियनपूर्वा, जोधापर खल्ला, परैनीनहरपूर्वा, लोनियनपूर, तेलियनपूर, शाहापूर्वा
२३	खडेरी	सवै जाती, वर्ग र समुदायहरू	जगलीसिंग पुरुवा, भज्जु पुरुवा
	आगलागी	सवै जाती, वर्ग र समुदायहरू	जगलीसिंग पुरुवा, भज्जु पुरुवा

श्रोत: स्थानियअनुकलन योजना २०१७

२.४ नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको प्रकोपको पहिचान तथा जोखिम स्तरीकरण

प्रकोप स्तरीकरण									
प्रकोप	असिना	आगला गी	चट्याङ्ग	तुपारो	डुवान	वाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
असिना		असिना	असिना	तुपारो	डुवान	वाढी	असिना	महामारी	असिना
आगला गी			आगलागी	तुपारो	डुवान	वाढी	आगला गी	महामारी	आगला गी
चट्याङ्ग				तुपारो	डुवान	वाढी	भूकम्प	महामारी	हावाहुरी
तुपारो					डुवान	वाढी	तुपारो	महामारी	तुपारो
डुवान						डुवान	डुवान	डुवान	डुवान
वाढी							वाढी	महामारी	वाढी
भूकम्प								महामारी	भूकम्प
महामारी									महामारी
हावाहुरी									
जम्मा	४	३	०	५	८	६	२	७	९
स्तरीकरण	५	७	९	४	९	३	६	२	८
प्रकोप	डुवान	महामारी	वाढी	तुपारो	असिना	भूकम्प	आगला गी	हावाहुरी	चट्याङ्ग
स्तरीकरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९

स्रोत: LDMC plan २०७८ नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका

सर्वेक्षणमा डुवान, महामारी, वाढी, तुपारो, असिनाआगलागी, हावाहुरी रशीतलहर जस्ता विपद्हरूबाट यस नगरपालिकामाघनजनको क्षतिवारम्बार हुने गरेतापनिभूकम्पको कारण हालसम्मगम्भीर क्षतिनभएको देखिएको छ । तर नेपालभरी नै भूकम्पको जोखिम समान रहेको र नेपालको कुनैपनि स्थानमा ठूलो भूकम्पजान सक्ने प्रबल सम्भावनाभएकोले भूकम्पीय जोखिमन्यूनीकरण तथापूर्वतयारीमालागनुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । उक्त सर्वेक्षणबाट निम्नअनुसार प्रकोप जोखिम स्तरीकरण गरिएको छ ।

१. डुवान २ महामारी ३ वाढी ४ तुपारो ५ असिना ६ भूकम्प ७ आगलागी ८ हावाहुरी

२.५ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

यस उपमहानगरपालिकामा रहेका घरहरूको वनावट हेर्दा ७ रेक्टर स्केल म्याग्नेट्युडको भूकम्प गएमा कम्तिमा २००० घरहरू वस्न नमिल्ने गरी भत्कन सक्ने सम्भावना आंकलन गरिएको छ । यस क्षेत्रमा

वाढी/डुवान विगत वर्षहरूमा धेरै क्षति गरेको छ। विगत २०७१ र २०७४ सालको जत्तिकै ठूलो वर्षा भएमा ५००० घरपरिवारहरू (२५०००जना) प्रत्यक्ष प्रभावित हुनसक्ने देखिन्छ।

अव्यवस्थित बसोवास तथा कमजोर भौतिक संरचना निर्माणको क्रम बढ्दै गएकोले यसबाट जोखिम पनि बढ्न सक्ने देखिएको छ। तसर्थ, कम्तिमा पनि ५००० हजार भन्दा बढी घरधुरी (करिव २५ हजार जनसंख्या) लाई आपत्कालीन व्यवस्था गर्न सक्ने गरी वाढीपहिरोको विपद् पूर्वतयारी गर्न आवश्यक देखिन्छ।

विगतको हावाहुरीको प्रवृत्ति हेर्दा यसबाट १००० घरधुरी (करिव ५००० जनसंख्या) प्रभावित हुन सक्ने सम्भावना रहेको छ। त्यसैगरी शीतलहरले करिव २००० मानिसहरू, हिउँदे खेतिवाली र पशुचौपायाहरू प्रभावित हुन सक्ने देखिन्छ। हावाहुरी तथा शीतलहरको कारण आवश्यक कपडा र खानेकुराको अभाव भई बाह्य सहयोग चाहिने जनसङ्ख्या ७००० अनुमान गरिएको छ।

सुख्खा/खडेरीले वर्षेनी अन्नवाली उत्पादनमा कमि आएको देखिन्छ। हिउँदयाममा प्रयास वर्षा नहुदा पानीको जमिन सुक्दै गएको र बढ्दो तापक्रमको कारणले भविष्यमा यस क्षेत्रमा सुख्खा/खडेरीको अवस्था झन् जटिल हुन सक्नेछ। अनुमानित ५००० जनसङ्ख्याका लागि खडेरीका कारण हुने विपद् पूर्वतयारी गर्नुपर्ने हुनसक्दछ।

छाडा घरपालुवाको कारण पनि ठुलो नोक्सानी व्यहोर्नु परिरहेको छ। आवश्यक चरिचरन तथा वासस्थानको थप विनाश भई खेतिवाली र बस्तीमा छाडा घरपालुवा जनावर आउने क्रम अझ बढ्न सक्ने देखिन्छ। विकास तथा जीविकोपार्जनको लागि गरिने क्रियाकलापहरू जोखिम न्यूनीकरण गर्ने, उत्थानशील क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र जलवायु परिवर्तनको असरको सामना गर्न अनुकूल हुनेगरी सञ्चालन गर्ने व्यवस्था नमिलाएसम्म अन्य प्रकोपहरूबाट पनि यस उपमहानगरपालिकामा जोखिम बढ्ने सम्भावना देखिन्छ।

२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था

यस उपमहानगरपालिकामा स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापन २०७७ मा भैसकेको छ। विपद् व्यवस्थापनका लागि विपद् सम्पर्क व्यक्ती तोकिएको पूर्व सूचना प्रणालीको प्रभावकारी बनाउने प्रयास गरिएको छ। वर्षा मापनका लागि राझाको नेपालगंज विमानस्थलमा वर्षामापन केन्द्र रहेको छ। स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रले बाँकेको जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग सम्पर्क स्थापित गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने गरिएको छ। डुडुवा नालाको तल्लो तटीय क्षेत्रमा बस्ने समुदायले माथिल्लो तटीय क्षेत्रमा बस्ने समुदायबाट समयमै सूचना दिन अटोमेटिक गेज स्टेशन स्थापन भएको छ। जल तथा मौसम विभागको कोहलपुर कार्यालयबाट सूचना लिने दिने गर्ने गरिएको छ।

२.७ नीतिगत, कानूनी तथा संस्थागत व्यवस्था

यस उपमहानगरपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५ को आधारमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत ८ वटा विषयक्षेत्र हेर्न अगुवा संस्था तोकिएको सम्बन्धित विषय क्षेत्रको योजना तर्जुमा र समन्वयको जिम्मेवारी प्रदान गरिएको छ।

यस उपमहानगरपालिकामा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा/इकाई स्थापना गरिएको छ। यस उपमहानगरपालिकाको सबै २३ वटा वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। यस उपमहानगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। साथै विपद् राहत वितरण सम्बन्धि मापदण्ड २०७८ समेत तयार गरीएको छ। साथै यस वर्ष कोषमा आर्थिक वर्षमा १ करोड जम्मा रकम छुट्याइएको छ। यस बाहेक उपमहानगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन एन लागु भैसकेको छ।

२.८ विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी

यस उपमहानगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका ८ वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहाय बमोजिमका कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छः

२.८.१ सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चार माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाईतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापन(वा हस्तान्तरण)को प्रवन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत वितरण गर्नेजस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा पीडितहरूलाई तत्काल खानेकुरा, विस्थापित भई शिविरमा बसेकालाई चामल, दाल, नुन, तेल आदि खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने, खानेकुरा पकाउनको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने र कृषि क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्मा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्बन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका विरामी वा घाईतेलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याई स्वास्थ्य उपचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुनसक्ने समयस्याबारे पीडित र सरोकारवालालाई सचेत गर्नेजस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ। साथै यस विषयक्षेत्रले कोभिड-१९ लगायतका महाव्याधीकोसंक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ।

२.८.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपद्का कारण ढलेका बोटविरूवाहरू हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जना भएका फोहोरहरू सरसफाई गर्ने, मरेका पशुपंक्षीहरूको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाईको लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र

यो विषयक्षेत्रले विपद्को कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका पीडितहरूलाई आपत्कालीन आश्रय वा बासको लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, पीडितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर-खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तै: सेनेटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने रहिसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण विद्यालय तीन दिनभन्दाबढी बन्द भएमा विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनका शैक्षिक सामग्रीहराए वा क्षति पुऱ्याएमा सोको व्यवस्था गर्ने र विद्यालयको शिक्षण सामग्रीहरू नष्ट भएमा पुनः व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण अवरूढ हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तै: सडक, विद्युत, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारू गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकायका कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्था गर्ने, सामाजिक आर्थिक पूर्वाधार र अवस्थालाई चलायमान बनाई जनजीवनलाई सामान्य बनाउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

२.८.९ पूर्वाधार विकास पुनर्स्थापन पुननिर्माण क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को कारण अवरूढ हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू को दिगो विकासका हिसावले आवश्यकता अनुसार पुनर्स्थापन र पुननिर्माणका गतिविधिहरू सन्चालन गरिने छ । यस्ता गतिविधिहरू निर्माण गर्दा दिगो विकासलाइ जोड गरिने छ ।

परिच्छेद तीन

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ पूर्वतयारी योजना

पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूमा विपद् घटना अगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्य गर्ने क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अघावधिक गर्नु पनि विपद् पूर्वतयारी कार्य नै हो। विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषयक्षेत्रगत रूपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिमहुने गरी तर्जुमा गरिएको छः

३.१.१ सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण अघावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष असोज सम्म	उपमहानगर पालिका	प्रत्येक आर्थिक वर्षमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
२	सर्वेक्षण टोली गठन गर्ने र तालिम आयोजना गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरु हुनु पूर्व	हरेक वडामा	वडामा एक एक वटा	वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति
३	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फाराम तयार गर्ने	प्रत्येक वर्ष मनसुन शुरु हुनु पूर्व	हरेक वडामा	५००० प्रति	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
४	खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने	प्रत्येक वर्ष वैशाख भित्र	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
५	खोज तथा उद्धार तालिम	प्रत्येक वर्ष वैशाख भित्र	वडा तहमा	हरेक वडामा एक	,नगर प्रहरी सुरक्षा निकाय,
६	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण	निरन्तर	निरन्तर	उपमहानगर पालिका	,स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
७	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारी साधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सूची र सम्पर्क व्यक्तिको विवरण तयार गर्ने	निरन्तर	उपमहानगर पालिका	सकभर सबै वडामा एम्बुलेन्स	स्वास्थ्य शाखा, रेडक्रस

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
८	सुरक्षित स्थान तथा खुल्ला क्षेत्रको पहिचान गरी अध्यावधिक सूची तयार गर्ने	निरन्तर	वडा अनुसार	आवश्यकता अनुसार हरेक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
९	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरुको सूची स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गर्ने	निरन्तर	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	प्रत्येक वडामा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय
१०	कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	उपमहानगर पालिका तथा वडामा	वर्षमा कम्तिमा एक एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति रेडक्रस
११	पूर्व सुचना प्रणाली सयन्त्र अध्यावधिक गर्ने	मनसून पूर्व	उपमहानगर पालिका	एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति रेडक्रस

३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	पूर्वतयारीका कार्यहरु	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सम्भाव्य उद्योगहरु पहिचान गर्ने	निरन्तर	गाउँ/नगरपालिका	वर्षको १ वा २ पटक	कृषि शाखा, विपयक्षेत्र
२	खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन आदि) भण्डारण गर्ने	मनसून समय अगावै	उपमहानगर पालिका तथा वडामा	वर्षको २ पटक	कृषि शाखा, विपयक्षेत्र
३	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरु पहिचान गर्ने	प्रकोपको समय पूर्व	उपमहानगर पालिका तथा वडामा	वर्षको २ पटक	कृषि शाखा, विपयक्षेत्र
४	गोदाम घर तयारी अवस्थामा राख्ने	मनसून समय अगावै	उपमहानगर पालिका	वर्षको २ पटक	कृषि शाखा, विपयक्षेत्र

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	औषधीहरू भण्डारण गर्ने	हरेक महिना,	सवै स्वास्थ्य केन्द्र	५००० जनाको लागि	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र
२	दक्ष मानव संसाधनको सूची तयार/अद्यावधिक गर्ने	वडा संख्या र जनसंख्या अनुसार	वडास्तर मा	वडास्तरीय टिम तयार पार्ने	स्वास्थ्य शाखा,
३	अस्पतालहरूको सुची तयार पार्ने	नियमित	वडास्तर	सेवा प्रवाह	स्वास्थ्य शाखा,
४	एम्बुलेन्स तथा शववाहन को सुची	नियमित	वडास्तर	सेवा प्रवाह	स्वास्थ्य शाखा,
५	महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र परीक्षण तथा उपचार सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	नियमित	जोखिमयुक्त वस्तिहरू मा	वर्षमा कम्तिमा ३ पटक	स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र

३.१.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	उपमहानगरपालिका तथा वडामा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	वातावरण तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
२	खानेपानी वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालु अवस्थामा राख्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	उपमहानगरपालिका तथा वडामा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	वातावरण तथा सरसफाई शाखा, विषयक्षेत्र
३	खानेपानीको श्रोतहरू पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदायस्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	वातावरण तथा सरसफाई शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यलय

३.१.५ गैरखाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद् प्रभावितहरूको लागि अस्थायी आश्रय बन्दोवस्ती गर्ने।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा १० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	पूर्वाधार विकास शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी उपशाखा
२	सम्भावित आपत्कालीन अवस्था आईपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	थोक विक्रेता/ खुद्रा विक्रेता/ सहकारी/ ठूला कृषक	५०० परिवारका लागि	उपमहानगरपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
३	अस्थायी आश्रय स्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने।	निरन्तर	सबै वडामा	२० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	पूर्वाधार विकास शाखा र वडाकार्यालय
४	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरू भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	उपमहानगरपालिका तथा वडामा, रेडक्रस गोदाम घरहरू	कम्तिमा ५०० परिवारका लागि	उपमहानगरपालिका, वडा कार्यालय नेपाल रेडक्रस सोसाईटी उपशाखा
	अस्थायी आश्रय निर्माण गर्न सक्ने जनशक्ती तयार गर्ने	मनसुन सुरुहुनु भन्दा अगाडी	वडास्तर	हरेक वडामा	वडा कार्यालय, रेडक्रस

३.१.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्को समयमा अत्यावश्यक सेवाका लागि चाहिने सामग्रीहरू (जस्तै: डिग्निटि किट) खरिद गरी भण्डारण गर्ने।	निरन्तर	गोदाम घरहरू	२०० जना	महिला तथा बालबालिका शाखा,
२	उमेर, शारीरिक र अपाङ्गताको अवस्था अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लागि प्रोटोकल तयार	तत्काल	उपमहानगरपालिका तथा वडामा	१ पटक	महिला तथा बालबालिका शाखा,

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	गरी लागू गर्ने।				
३	मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालीम दिने।	प्रत्येक वर्ष १ पटक	उपमहानगरपालिका तथा वडामा	२ महिनामा एक पटक	महिला तथा बालवालीका शाखा
४	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयक्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने/गराउने	निरन्तर	वडास्तरमा	कम्तिमा १ पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, अन्य सरोकारवाला

३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	भुकम्प शितलहर बाढीवाट प्रभावित गर्नसक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र संभावित क्षतिको आंकलन गर्ने।	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक पर्ने शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने।	निरन्तर	वडामा	सबै विद्यालय	शिक्षा शाखा, सम्बन्धित विद्यालय
३	प्रकोपवाट बारेमा विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	विद्यालय स्तरमा	सबै विद्यालय	सम्बन्धित विद्यालय, स्थानिय सघसस्था
४	एफ.एम. रेडियोवाट सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रशारण गर्ने।	निरन्तर	वडामा, विद्यालयस्तर	कम्तिमा ६ महिना	स्थानिय सघसस्थाहरू

३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान,	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	खानेपानी ट्याङ्की, शौचालय र हातेपम्प व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर	वडास्तरमा	सबै वडाहरूमा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, रेडक्रस स्थानिय सघसस्था
२	शीघ्र मूल्याङ्कनको लागि टोली गठन गरी प्रशिक्षण दिने।	प्रत्येक वर्ष एक पटक	वडामा	एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,

३	सम्भावित विपद्बाट कृषि, पशु, रोजगारी, सेवा, उद्योग, पर्यटन, व्यवहार लगायतका क्षेत्रमा पर्न सक्ने असरहरू न्यूनीकरण गर्ने क्रियाकलाप तय गरी कार्यन्वयन गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	उपमहान गरपालिका तथा वडामा	प्रभावित समूदायमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, उद्योग वाणिज्य संघ
---	---	---------------------	---------------------------	-------------------	---

३.१.९ पूर्वाधार विकास पूर्णस्थापन पुननिर्माण क्षेत्र

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान,	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	स्थानिय स्तरमा संकलन गरीएका क्षतियुक्त सरचनाको विस्तृत सर्वेक्षण गर्न टिम तयार गर्ने	निरन्तर	वडास्तर मा	सबै वडाहरूमा	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय,
२	प्रदेश तथा सघिय कार्यालयहरूसग समन्वय बैठक गर्ने	प्रत्येक वर्ष एक पटक	वडामा	एक पटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,
३	भौतिक सरचना निर्माणकालागि दिगो कार्यायोजना निर्माण गर्ने	प्रत्येक वर्ष एक पटक	उपमहान गरपालिका	प्रभावित समूदायमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, प्राविधिक शाखा

क्र.सं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय
१	रेडियो/एफएम लगायत स्थानिय मिडिया मार्फत मनसुन पुर्वतयारी प्रचार प्रसार अभियान संचालन गर्ने	• जिसस/उमनपा/नपा/गापा	• स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, स्थानिय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू	जेठ देखि असार
२	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गरी आवश्यक सतर्कता अपनाउने	• जिसस/उमनपा/नपा/गापा	• स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति,स्थानिय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू	निरन्तर
३	स्थानिय स्तरमा तालीम प्राप्त स्वयंसेवक पहिचान गरी तयारी तथा परिचान गर्ने	• जिसस/उमनपा/नपा/गापा	• स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा नागरीक मञ्च, स्थानिय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू	निरन्तर
४	वाढीको पुर्वानुमान गरी न्युनतम बन्दोवस्तीका सामाग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने	• जिसस/उमनपा/नपा/गापा	• स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा नागरीक मञ्च, स्थानिय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू	निरन्तर
५	अस्थायी आवास व्यवस्थापनका लागी सरोकारवाला निकायमा सहजीकरणमा सहयोग गर्ने	• जिसस/उमनपा/नपा/गापा	• स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति, वडा नागरीक मञ्च, जिल्ला बन कार्यालय • शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय • स्थानिय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू	निरन्तर

३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनामा सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गर्नु पर्दछ। यसमा सामान्य सतर्क रहनेदेखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानान्तरण गर्न मिल्ने धनसम्पत्ति अस्थायी रूपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्ने सम्मका क्रियाकलाप हुन सक्छन्। यस्तो योजना प्रकोपको प्रकृति, समय र संभावित प्रभावक्षेत्रको भरपर्दो आधिकारिक पूर्वसूचनाको आधारमा तय गरिनु पर्दछ। प्रकोप आउने समयसीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ।

३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

यस अन्तर्गत खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेल सम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य र शिघ्र पुर्नलाभका कार्यहरू पर्दछन्। यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात् तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज, उद्धार, उपचार एवम् जोखिम क्षेत्रवाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन्। विपद् प्रतिकार्यका लागि गठित विषयक्षेत्रहरू परिचालन गर्न तपशिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू तर्जुमा गरिएको छः

३.३.१ सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विपद्जन्य घटना घट्ने पूर्वसूचना प्राप्त हुने वित्तिकै वा विपद् हुने वित्तिकै विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्पूर्ण विषयक्षेत्र
२	खोज तथा उद्धार टोली/कार्यदल तत्कालै परिचालन गर्ने।	तत्काल	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति,
३	विपद्मा परी घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराई रहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी गर्ने।	तत्काल	सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली, रेडक्रस र स्वयंसेवक
४	तत्कालै सर्वेक्षण टोली खटाइ प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्ने	विपद् पश्चात २४ घण्टा भित्र	सर्वेक्षण टोली स्थानिय वडा, नेपाल प्रहरी, रेडक्रस
५	विपद्वाट मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क र लगत तयार गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने र शव हस्तान्तरण/व्यवस्थापन गर्ने।	विपद्को समयमा	सुरक्षा निकाय, उद्धार टोली, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, स्वयम् सेवक
६	बहुक्षेत्रगत सर्वेक्षण गरी क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने।	विपद् पश्चात ७ दिन भित्र	सर्वेक्षण टोली, सम्बन्धित शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, वडास्तरीय समिति, विषयक्षेत्र
७	स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने।	विपद् पश्चात तत्काल	उपमहानगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वडास्तरीय समिति, वडा कार्यालय

Disaster Preparedness and Response Plan

३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	कृषि शाखा र विपयक्षेत्रका सदस्यहरू
२	विपद्बाट प्रभावित भएकाहरूलाई खाद्यान्न वितरण गर्ने।	विपद्को पहिलो दिन	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय
३	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री अपुग हुने देखिएमा तत्काल खरिद गरी आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	उपमहानगरपालिका, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विपयक्षेत्र
४	थप खाद्य सामग्री आवश्यक भएमा स्थानीय तहमा क्रियाशील मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय तथा अनुरोध गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, विपयक्षेत्र

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात	स्वास्थ्य शाखा, विपयक्षेत्र
२	विपद्को घटनामा घाईते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विपयक्षेत्र, रेडक्रस
३	स्थानीय स्तरमा उपचार हुन नसक्ने घाईते तथा विरामीलाई नजिकको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल लैजान व्यवस्था मिलाउने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विपयक्षेत्र
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाई कायम राख्न स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, शिक्षा शाखा, विद्यालय, विपयक्षेत्र
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विपयक्षेत्र
६	संकटासन्न व्यक्तिहरूलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने तथा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको व्यवस्था मिलाउन खाद्य तथा पोषण क्षेत्रलाई सिफारिस गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, विपयक्षेत्र
७	औषधी,सूरक्षाका सामग्री पहिचान गरी सोको व्यवस्था गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	उपमहानगरपालिका, स्वास्थ्य शाखा, विपयक्षेत्र

३.३.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा
२	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रवन्ध गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी एकाई, विषयक्षेत्र
३	विपद्का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने।	विपद् पश्चात तत्कालै	सरसफाई एकाई, विषयक्षेत्र
४	सरसफाई तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी र सरसफाई एकाई, शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
५	पियुस, क्लोरीन जस्ता खानेपानी शुद्धिकरणका औषधी तथाव्यक्तिगत सरसफाईका लागि हाईजिन किट वितरण गर्ने	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी र सरसफाई एकाई, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

३.३.५ आपत्कालीन आश्रय र गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	पहिचान भएको सुरक्षित स्थानमा आश्रय वा वासको लागि अस्थायी संरचना तथा सौचालय निर्माण गर्ने।	विपद् पश्चात तत्काल	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
३	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको वितरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
४	आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रकोविपद् प्रतिकार्यकोसमीक्षा गरी प्रतिवेदन गर्ने।	निरन्तर	विषयक्षेत्रका समूह सदस्यहरू

३.३.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र
२	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर सहयोग गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र, स्थानिय संघसस्था
३	गर्भवती महिला, सुत्केरी, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गरी सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने।	अवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र, स्थानिय संघसस्था
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तै: डिग्निटी किट वितरण गर्ने।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयक्षेत्र, स्थानिय संघसस्था
५	मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने।	आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, स्वास्थ्य शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधिबाट क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्य गर्ने।	विपद् पश्चात्	शिक्षा शाखा, विषयक्षेत्र
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरूको विवरण तयार गर्ने।	विपद् पश्चात् तत्कालै	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
३	विद्यालय ३ (तीन) दिन भन्दा बढी बन्द हुने अवस्था	आवश्यकता	शिक्षा शाखा,

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
	भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि प्रवन्ध मिलाउने	अनुसार	विद्यालय, विषयक्षेत्र
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारु गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र
५	वैकल्पिक कक्षा संचालन गर्नु परे भर्चुवल माध्यमबाट संचालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, विद्यालय, विषयक्षेत्र

३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान गर्ने।	विपद् पश्चात	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२	तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र तत्काल सुचारु गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकिकरण गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३	अवरूद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गरी सेवा सुचारु गर्ने।	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
४	शीघ्र पुनर्लाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	विपद् पश्चात तीन महिना भित्र	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, सामाजिक विकास शाखा, विषयक्षेत्र

३.३.९ पूर्वाधार विकास पूर्णस्थापन पुननिर्माण क्षेत्र

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय/संस्था
१	विस्तृत सर्वेक्षण वाट क्षति भएको संरचनाहरूको लागत लिने	विपद् पश्चात	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
२	प्रदेश तथा सघिय तहका कार्यालयबाट समन्वय बैठक गर्ने	आवश्यकता अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
३	भौतिक संरचनाहरूको निर्माण कार्य संचालन गर्ने	विपद् पश्चात	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र
४	पुनस्थापन र पुननिर्माणका गतिविधिका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	विपद् पश्चात	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयक्षेत्र

परिच्छेद चार

बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था

४.१.१ मानविय सहायता स्थल

गृह मन्त्रालय र विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहयोगमा नेपालगञ्ज विमानस्थलमा निर्माण भएको मानविय सहायता कक्ष छ । जहाँ विपद् उद्धार सामग्रीहरू र गोदाम व्यवस्थापन गरिएको छ । मानविय सहायता कक्षमा गृह मन्त्रालय, CARE Nepal, ActionAid Nepal, Save the Children लगायतका सघसस्थाले राहत सामग्री भण्डारण गरेर राखिएको छ । सामग्री विवरण तपशिल अनुसार रहेका छन् ।

Name of Organization/Materials	Toal Quantity
ActionAid Nepal	2394
Dignity Kits	100
Dignity Kits	250
Hygiene Kits	200
Kitchen Utensils	200
Safety Materials	2
Shelter Kits	400
Shelter Kits tool	400
Water Filter	200
Water Kits	200
Woolen Blanket	342
CARE Nepal	20000
Face Shield A	10000
Face Shield B	10000
Nepal - Ministry of Home Affairs	375
Family Tent	375
Grand Total	22769

४.१.२ भण्डारण कक्ष र क्षमता

क्र.स	भण्डारण कक्ष रहेको निकाय	स्थान	भण्डारण क्षमता	हाल भएको सामग्री विवरण अवस्था	कैफियत
१	गृह मन्त्रालय विश्व खाद्य कार्यक्रम	नेपालगञ्ज विमानस्थल	५००० मे.ट	राहत सामग्री	
२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा बाँके	नेपालगञ्ज बाँके वगिया	४०० सेट	१०० सेट	गैह्र खाद्य सामग्री
४	नेपाल खाद्य संस्थान नेपालगञ्ज	कारकादो १८	४०० मे.ट.	३५० मे.ट.	खाद्यान्न मौजात
५	साल्ट टेल्निड बाँके	नेग १० बाँके	५ लाख मे.ट.	३०००० हजार मे.ट	नुन मौजात

६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी क्षेत्रिय गोदाम घर कारकादो	नेपालगञ्ज १८ कारकादो	३००० सेट		गैह खाद्य सामग्री
---	---	-------------------------	----------	--	----------------------

४.१.३ हेलीप्याड विवरण

क्र.सं.	स्थानिय तहको नाम	वडा नं.	टोल र वस्तीको नाम	अवस्थिति (अक्षास देशान्तर)
१	नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका	१०	चारवाहिनी	N280304, E81370९
		२०	नेपालगञ्ज विमानस्थल	N280611, E813953

४.१.४ बारुणायन्त्र विवरण

सि.नं.	संस्थाको नाम		
		चालकको नाम	सम्पर्क नं.
१	नेपालगञ्ज उप महानगरपालिका	आयासिह सरदार प्रेम बहादुर कोरी	९८६८२१५२६२ ९८४८१५१८१३
२	नेग विमानस्थल, राँझा कन्ट्रोल टावर	सुमित पराजुली ,	९८४८०२८२६८

४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता

सिन	निकाय	परिचालन हुने जनशक्ति	सम्पर्क
१	निकाय नगर प्रहरी	२२ जना	
२	नेपाली सेना	२५० जना	०८१-५६५०५८, ०८१-५६५३००
३	नेपाल प्रहरी	२०० जना	१००, ०८१-५२०२११
४	शसस्त्र प्रहरी	४०० जना	०८१ -५२७२७१, ०८१ -५२७२७०
५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, वेस , वि ग्रुप बाँके युनेस्को क्लव आइएन एफ, आदी	५० जना	०८१ -५२०१०४, ५२१२५६

परिच्छेद पाँच

विविध

५.१ स्रोत साधनको व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनका लागि यस उपमहानगरपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ। यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विपय क्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकास गरिनेछ। कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत वार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराईनेछ। स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य बडा कार्यालय मार्फत् हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित बडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराईनेछ।

उपमहानगरपालिकामा आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापको लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत् सङ्घीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ। साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिनेछ।

५.२ अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि छिमेकी पालिकाहरूसँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ। यस्तो सहयोग विशेषगरी बाढी, पहिरो र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि दमकल, एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रीत हुनेछ। अन्य किसिमका थप सहयोग आदानप्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्न सक्नेछ।

नेपाल सरकार, प्रदेश तथा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूबाट समेत विपद् प्रतिकार्यको लागि स्रोत, साधन प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ। जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला स्थित अन्य गैह्र सरकारी निकाय तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ। जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ।

५.३ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ। उक्त समितिले माथि उल्लिखित सूचकहरूको आधारमा नियमित रूपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ। यस्तो प्रतिवेदनमा औल्याईएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ। यस योजनाको पूनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण सङ्कलन तालको तालिका बमोजिम हुनेछः

विवरण	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
योजना कार्यान्वयनको समिक्षा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आवधिक रुपमा समिक्षावैठक गर्ने	कार्तिक महिना
			माघमहिना
			वैशाख महिना
			श्रावण महिना (आगामी आ.व. को)
योजनाको पुनरावलोकन	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विषयक्षेत्र अनुसारका क्रियाकलापहरूको पुनरावलोकन गरी योजना अद्यावधिक गर्ने	प्रत्येक वर्ष कार्तिक मसान्त

५.४ क्षमता विकास रणनीति र योजना

यस उपमहानगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछः

क्र.सं.	क्षमता विकास क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	समयतालिका
१	विषयक्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखिकरण, तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
२	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखिकरण, तालिम प्रदान गर्ने।	विपद् व्यवस्थापन शाखा	विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात
३	विभिन्न मानविय सेवामा कार्यरत संघसस्थाको सहयोगमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	आगामी आ. व. योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनु भन्दा अगावै
४	स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि
५	वन्दोवस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	मनसुन अगावै तथा विपद्को घटना हुनु अघि

अनुसूची-१

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति:

क्र. सं.	नाम थर	पद	आवद्ध कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	डा. धवल शम्भुशेर राणा	संयोजक (नगर प्रमुख)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८५८०२०२०२
२	श्री उमा थापा मगर	सदस्य (नगर उप-प्रमुख)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८५८०२२०७६
३	श्री हिरालाल रेग्मी	सदस्य (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८५८०६६१११
४	श्री सिमा कसौधन	सदस्य (सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति संयोजक)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८१६५१८९५४
५	श्री मन्जु बादी	सदस्य (आर्थिक विकास समिति संयोजक)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८०४५७३७८८
६	श्री बसन्ता जोशी	सदस्य (सामाजिक विकास समिति संयोजक)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८४८०६२६०३
७	श्री देउमल सुनार	सदस्य (पूर्वाधार विकास समिति संयोजक)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८४८०२१०२९
८	श्री देवेन्द्रपाल सिंह	सदस्य (वातावरण तथा विपद् समिति संयोजक)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८०२५४३२९७
९	श्री कौशल कुमार धोबी	सदस्य (बिधेयक समिति संयोजक)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८१६५६११२५
१०	प्रतिनिधि	सदस्य	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	
११	श्री कृष्ण प्रसाद जैसी	सदस्य (सामाजिक विकास अधिकृत)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८४८०२७२३४
१२	श्री भुपेन्द्र बोहरा	सदस्य (इन्जिनियर)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८४६२६०१५५
१३	प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य	नेपालगंज उप-महानगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र भित्र रहेका संघीय सुरक्षा निकायका प्रमुख	
१४	प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य	नेपालगंज उप-महानगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्र भित्र	

२८

नेपालगंज उप-महानगरपालिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०७८

			रहेका प्रदेश प्रहरी कार्यालयको	
१५	सुर्य बहादुर बोगटी	सदस्य (नगर प्रहरी निरीक्षक)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	
१६	प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य	नेपालगंज उप-महानगरपालिका स्थित राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका	
१७	ओम प्रकाश आजद	सदस्य	नेपाल रेडक्रस सोसाईटिका	९८५८०२७४१३
१८	प्रमुख वा प्रतिनिधि	सदस्य	उद्योग वाणिज्य	
१९	स्थानीय प्रतिनिधि	सदस्य	गैरसरकारी संस्था महासंघ	
२०	प्रतिनिधि	सदस्य	नेपाल पत्रकार महासंघ	
२१	प्रकाश डी.सी.	सदस्य सचिव (वातावरण इन्जिनियर)	नेपालगंज उप-महानगरपालिका	९८४८०६६६२९

अनुसूची २

विषयक्षेत्रका अगुवा संस्थाका पदाधिकारीहरूको विवरण

२.१ सूचना व्यवस्थापन, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	डा धवल शमशेर राणा	मेयर	नेपालगंज उमनपा	९८५८०२०२०२
२	उमा थापामगर	उप मेयर	नेपालगंज उमनपा	९८५८०२२०७६
३	श्री राजनकुमार के.सी.	सूचना अधिकारी	प्रशासन शाखा नेपालगंज उमनपा	९८५८०२३२३६
४	सुर्य बोगटी	नगर प्रहरी निरीक्षक	नगर प्रहरी शाखा	
५	श्री कृष्णप्रसाद जोशी	सामाजिक विकास अधिकृत	सामाजिक विकास अधिकृत	९८५८०२९२३४
६	दोलखवहादुर डागी	वरिष्ठ शाखा अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८५८०२०९५९
७	गोविन्द शर्मा	प्रेस सल्लाहकार	नेपालगंज उमनपा	९८५८०२२६६०
८	डिल्ली बहादुर खड्का	प्रहरी निरीक्षक	वडा प्रहरी कार्यालय	९८५८०९०३९९
९	प्रकाश डि सी	वातावरण इन्जिनियर	वातावरण तथा सरसफाइ शाखा	९८४८०६६६२९
१०	घनश्याम वर्मा	प्रविधि अधिकृत	सूचना प्रविधि शाखा	९८४३०९६३३४

२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	श्री रामकृष्ण चौधरी	प्राविधिक साहयक	कृषि शाखा नेपालगंज उमनपा	९८४८३५००४४
२	लक्ष्मी शाही	प्राविधिक साहयक	कृषि शाखा नेपालगंज उमनपा	९८४९८८२३७९

२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	राम बहादुर चन्द	जन स्वास्थ्य अधिकृत	स्वास्थ्य शाखा नेपालगंज उ.म.नपा.	९८५८०२११७२
२	सुभाष श्रेष्ठ	प्रमुख	जि आइ जेट	९८४३७६५९३२
३	प्रकाश आचार्य	प्रतिनिधि	युनिसेफ नेपाल	९८५८०८५५०७
४		प्रतिनिधि	बल्लु एच ओ	९८५८०२०२४५
५	अनिसा धिमाल	प्रतिनिधि	वि ग्रुप	९८४४८५०४१२
६	गोरख व थापा	उपसचिव	शिक्षा शाखा प्रमुख	९८५८०४००२६
७	रामरूप कौशल	प्रमुख	गेरुवा जनजागरण समाज	९८५८०२७९५४
९	दोलखवहादुर डागी	वरिष्ठ शाखा अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८५८०२०९५९
१०	राजेन्द्र चौधरी	अध्यक्ष	युनेस्को क्लव	९८५८०२११२८
११	सगिता चौधरी	प्रतिनिधि	वेस	९८५८०४१८९४
१२	डम्मर सुनार	प्रमुख	वी ग्रुप	९८५८०६७०१५
१३	श्री लक्ष्मी शाही	पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	नेपालगंज उमनपा	९८४४८२७१८८
१४	फुल कुमारी थारु	प्रतिनिधि	सेभ द चिल्ड्रेन	९८६८४०४९७५

२.४ खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	प्रकाश डि.सी	वातावरण इन्जिनियर	नेपालगंज उमनपा	९८४८०६६६२१
२	राम व चन्द	जन स्वास्थ्य अधिकृत	नेपालगंज उमनपा.	९८५८०२११७२
४	श्री भुपेन्द् वोहरा	सिभिल इन्जिनियर	नेपालगंज उमनपा	९८५८०४००२६
५	दोलखवहादुर डागी	वरिष्ठ शाखा अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८४६२६०१५५

६	सगिता चौधरी	प्रतिनिधि	वेस नेपाल	९८५८०४१८९४
७	डम्मर सुनार	प्रमुख	वी ग्रुप	९८५८०६७०१५
८	हरि कुमार श्रेष्ठ	प्रमुख	खानेपाली तथा सरसफाइ सस्थान	९८४७०२७००२
९	प्रकाश आचार्य	प्रतिनिधि	युनिसेफ नेपाल	९८५८०८५५०७
१०	राजेन्द्र चौधरी	अध्यक्ष	युनेस्को क्लव	९८५८०२११२८
११	रामरूप कौशल	प्रमुख	गेरुवा जनजागरण समाज	९८५८०२७९५४

२.५ गैरखाद्य सामग्री क्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	श्री भुपेन्द्र बोहरा	योजना तथा पविधिक शाखा	नेपालगंज उमनपा	९८४६२६०१५५
२	दोलखवहादुर डागी	वरिष्ठ शाखा अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	९८५८०२०९५९
३	श्री विमल गुरड	जिन्सि शाखा	नेपालगंज उमनपा	९८५११६७९४७
४	श्री भुपेन्द्र बोहरा	सिभिल इन्जिनियर	नेपालगंज उमनपा	९८४६२६०१५५
५	फुल कुमारी चौधरी	प्रतिनिधि	सेभ दि चिल्डेन	९८६८४०४९७५
६	सगिता चौधरी	प्रतिनिधि	वेस नेपाल	९८५८०४१८९४
७	डम्मर सुनार	प्रमुख	वी ग्रुप	९८५८०६७०१५
८	प्रकाश आचार्य	प्रतिनिधि	युनिसेफ नेपाल	९८५८०८५५०७
९	राजेन्द्र चौधरी	अध्यक्ष	युनेस्को क्लव	९८५८०२११२८
१०	रामरूप कौशल	प्रमुख	गेरुवा जनजागरण समाज	९८५८०२७९५४

२.६ संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षा क्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	उमा थापामगर	उप मेयर	नेपालगंज उमनपा	९८५८०२२०७६
२	शोभा शाह	उपसचिव	महिला विकास शाखा	९८५८०२०९०४
३	माया शर्मा	कानुन अधिकृत	नेपालगंज उमनपा	९८४८०३०२७२
४	गोरख व थापा	उपसचिव	नेपालगंज उमनपा	९८५८०४००२६
५	केशव केडराला	क्षेत्रिय संयोजक	माइती नेपाल	९८५८०२४२७१
६	राजेन्द्र चौधरी	अध्यक्ष	बाँके युनेस्के क्लव	९८५८०२११२८
७	राधिका गिरी	प्रतिनिधि	अइ एन एफ बाँके	९८५८०२६६७२
८	सिद्धराज पनेरू	प्रमुख	सिविन नेपाल	९८५८०२८८२८
९	हरीकला देवि थापा	अध्यक्ष	डेक नेपाल	९८४८०४२४६९
१०	डम्मर सुनार	का. प्रमुख	वि गुप्र बाँके	९८५८०६७०१५

Disaster Preparedness and Response Plan

२.७ आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१	गोरख बहादुर थापा	उपसचिव	नेपालगंज उमनपा	९८५८०४००२६	
२	शोभा शाह	उपसचिव	महिला विकास शाखा	९८५८०२०९०४	
३	शिवलाल पान्डे	प्रमुख	स्याक नेपाल		
४	राम श्रेष्ठ	प्रमुख	सामाजिक विकास मञ्च	९८४९५७९९५७	
५	प्रकाश आचार्य	प्रतिनिधि	युनिसेफ नेपाल	९८५८०८५५०७	
६	श्री रवि श्रेष्ठ	प्रमुख	वाँके युनेस्के क्लव	९८५८०२९९३६	
७	श्री दोलख डाँगी	वरिष्ठ का.अधिकृत	नेपाल रेडक्रस सेसाइटि	९८५८०२०९९५	
८	श्री मुन बहादुर खडका	प्रमुख	एस एन भि नेपाल	९८४४८५६२३२	
९	राजेन्द्र चौधरी	अध्यक्ष	युनेस्को क्लव	९८५८०२९९२८	
१०	रामरूप कौशल	प्रमुख	गेरुवा जनजागरण समाज	९८५८०२७९५४	
११	विकाश बज्रचार्य	अध्यक्ष	नगर प्याप्सन	९८५८०३२९३८	
१२			एन प्याप्सन		
१३	फुल कुमारी थारु	प्रतिनिधि	सेभ द चिल्ड्रेन	९८६८४०४९७५	

२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

क्र.सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१	श्री भुपेन्द्र वोहरा	सिभिल इन्जिनियर	नेपालगंज उमनपा	९८४६२६०९५५	
२	अब्दुल वाहिद मन्सुरी	अध्यक्ष	ने.ग. उद्योग वाणिज्य संघ	९८५८०२०२३२	
३	राम दुलारे यादव	प्रमुख	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	९८५९९२२९७९	
४	प्रेम प्र सिलवाल	प्रमुख	नेपाल टेलीकम	९८५९०७५९०३	
५	भोला प्रसाद थापा	प्रमुख	खा.पा.तथा स.डि.कार्यालय नेग.	९८४९८६९९५६	

२.९ पुर्वाधार क्षेत्र पुर्नस्थापन पुर्ननिर्माण

क्र. सं.	नामथर	पद	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	श्री भुपेन्द् बोहरा	सिभिल इन्जिनियर	नेपालगंज उमनपा	९८४६२६०१५५
२	अब्दुल वाहिद मन्सुरी	अध्यक्ष	ने.ग. उद्योग वाणिज्य संघ	९८५८०२०२३२
३	लोक बहादुर सुनार	जि समन्वय अधिकारी	जिल्ला समन्वय समिति	९८५८०४०१९६
४	राम आश्रय शाह	प्रमुख	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	९८५८०३१०२७
५	होम बहादुर एसी	प्रमुख	सडक डिभिजन कार्यालय	९८५८०६०६०८
६	सुरेन्द्र महर्जन	प्रमुख	भुमिगत जलस्रोत तथा सिचाइ विकास डिभिजन	९८५८०३५३६६
७	रविन्द्र बहादुर थापा	प्रमुख	जनताको तटबन्ध	९८४८०३००७२

अनुसूची ३

कार्यपालिका सदस्यहरुको विवरण

क्रस	नाम थर	पद	मोवाईल नं.	ठेगाना
१.	डा.धवल शमशेर राणा	नगर प्रमुख	९८५८०२०२०२	नेग उपनपा
२.	उमा थापामगर	नगर उप-प्रमुख	९८५८०२२०७६	नेग उपनपा
३.	प्रमोद रिजाल	वडा अध्यक्ष	९८४८०२४७०८	वडा कार्यालय-१
४.	सुनिल सिंह हमाल	वडा अध्यक्ष	९८४८०४२८९४	वडा कार्यालय-२
५.	मो.अयुव सिदिकी	वडा अध्यक्ष	९८४८०२५४९७	वडा कार्यालय-३
६.	मो.सफिक बेहना	वडा अध्यक्ष	९८५८०३००२९	वडा कार्यालय-४
७.	कैफुलवरा जोलाहा	वडा अध्यक्ष	९८४८२२११४८	वडा कार्यालय-५
८.	समिर प्रताप सिंह	वडा अध्यक्ष	९८५८०२२२८४	वडा कार्यालय-६
९.	जुमन खां	वडा अध्यक्ष	९८४८०५६६४२	वडा कार्यालय-७
१०.	सुरेन्द्र गुप्ता वैश्य	वडा अध्यक्ष	९८५८०२१३६९	वडा कार्यालय-८
११.	सिमा केसी	कावा वडा अध्यक्ष	९८४८०११८४४	वडा कार्यालय-९
१२.	विन्दु भुषण बस्नेत	वडा अध्यक्ष	९८५८०२२८९८	वडा कार्यालय-१०

१३.	उज्ज्वल सि राठोर	वडा अध्यक्ष	९८४८०५८७७७	वडा कार्यालय-११
१४.	बुद्धि सागर सुवेदी	वडा अध्यक्ष	९८४८०२४४५०	वडा कार्यालय-१२
१५.	विरिन्द्र बहादुर शाह	वडा अध्यक्ष	९८५८०२७०१६	वडा कार्यालय-१३
१६.	ओमकार नाथ मिश्रा	वडा अध्यक्ष	९८४८०२०४६५	वडा कार्यालय-१४
१७.	वल्लन कवडीया	वडा अध्यक्ष	९८०४५६९४६४	वडा कार्यालय-१५
१८.	हनिफ जोलाह	वडा अध्यक्ष	९८४८१०१५४६	वडा कार्यालय-१६
१९.	अजय कुमार पाठक	वडा अध्यक्ष	९८५८०३०६८५	वडा कार्यालय-१७
२०.	दिपक कु वर्मा	वडा अध्यक्ष	९८५८०२४१८७	वडा कार्यालय-१८
२१.	प्रशुराम कुमार	वडा अध्यक्ष	९८५८०२६७५१	वडा कार्यालय-१९
२२.	कृष्णा कार्की	वडा अध्यक्ष	९८५८०२३१८३	वडा कार्यालय-२०
२३.	रन्जित खां	वडा अध्यक्ष	९८०४५४७२४८	वडा कार्यालय-२१
२४.	विधाराम वर्मा	वडा अध्यक्ष	९८४८११४१९९	वडा कार्यालय-२२
२५.	मो.हुसेन शेस	वडा अध्यक्ष	९८०४२२६७७९	वडा कार्यालय-२३
२६.	वसान्ता जोशी	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८४८०६२६०३	
२७.	सिमा कौशधन वैश्य	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८१६५१८९५४	
२८.	मन्जु वादी	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८०४५७३७८८	
२९.	ईन्दिरा कु शाही	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८६८१६२६९१	
३०.	नन्काई पठानी	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८१४५०२९२६	
३१.	देवेन्द्रपाल सिंह	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८४८०२२२१४	
३२.	देउमल सुनार	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८४८०२१०२९	
३३.	कौशल धोवी	नगर कार्यपालिका सदस्य	९८१६५६११२५	

अनुसूची-४

विपदको समयमा गरिने खोज तथा उद्धारकालागी नगरपालिकासंग भएकाऔजार तथा सामग्रीहरू

आवृत्ति - ४

सामग्रीहरूको विवरण

क्र.स.	सामग्री	विवरण	इकाइ	संख्या
१	टेलिभिजन ३२ इन्च	एलइडी स्मार्ट	गोटा	१
२	डेस्क टप कम्प्युटर		गोटा	१
३	डिजिटल क्यामेरा	२० मेगा पिक्सल	गोटा	१
४	प्रिन्टर लेजर		गोटा	१
५	एक्सटरनल ड्राइभ	१ टी .भि	गोटा	१
६	टारपोलिन	१८*१२	गोटा	५०
७	रबर म्याटेस	६*४	गोटा	५०
८	लाइफ ज्याकेट		गोटा	१५
९	क्लाइम्बिङ रोप	१० एम.एम.	मिटर	१२०
१०	सेप्टी हेल्मेट	निलो	गोटा	१५
११	सेप्टी ग्लास	प्लास्टिक	गोटा	१५
१२	रबर मूट		जोर	१५
१३	स्ट्रेचर		गोटा	१०
१४	हेन्ड भाइक	साइडन सहित	गोटा	१
१५	कम्बल	मिडियम	गोटा	५०
१६	बान्डीन	१० लि	गोटा	१०
१७	गल	१.५ मिटर	गोटा	५
१८	बेल्टा		गोटा	१०
१९	गैठी		गोटा	१०
२०	फायर एक्सटेन्गुइसर	४.५ लिटर	गोटा	२
२१	आपतकालीन टर्च लाइट		गोटा	५
२२	मेजरिङ टेप	८ मिटर	गोटा	२
२३	रबर ग्लोव्स		गोटा	२०
२४	प्राथमिक उपचार बाक्स		सेट	२
२५	टेलिस्कोपिक फान्डिङ न्याडर		गोटा	१
२६	फायर ब्लान्केट		गोटा	२
२७	स्लेज ह्यामर	५ के.जि.	गोटा	५
२८	कारपेन्टर ह्यान्ड स	१६ इन्च	गोटा	५
२९	एडजस्टेबल रेन्च	८ इन्च	गोटा	२
३०	ह्याक स		गोटा	५
३१	टूल सेट बक्स	१२ पिस / सेट	सेट	१
३२	बन्धरो	१ के.जि.	गोटा	५
३३	ड्रिल मेसिन		गोटा	१
३४	घो ब्याग		गोटा	५
३५	चेन स	पेट्रोल	गोटा	१
३६	घरमल गन		गोटा	५
३७	कम्प्युटर टेबल		गोटा	१
३८	अफिस टेबल		गोटा	२
३९	अफिस कुर्छ		गोटा	१३
४०	ह्याइट बोर्ड		गोटा	२
४१	नोटिस बोर्ड		गोटा	२
४२	स्टिल ओपन रयाक		गोटा	२
४३	स्टिल दरवाजा		गोटा	२

प्रतिकार्यको लागि उपलब्ध तालिमप्राप्त जनशक्ति विवरण

विषयगत क्षेत्र	व्यक्तिको नाम र पद	निकाय, शाखा, कार्यालय संस्थाको नाम	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)	कैफियत

अनुसूची-५

रेडियो एफएमहरुको विवरण

क्र.सं	निकाय	स्टेशन मेनेजर	मोबाइल नं.
१	वागेश्वरी एफ.एम.	शुक्रकृपीचौलागाई,	९८५८०२४७०९
२	कृष्णासार एफ.एम.	तुलाअधिकारी	९८५९०७४२८०
३	रुवरु एफ.एम.	सकिलअहमदकादरी	९८५८०६६७८६
४	रेडियो सदभावएफ.एम	नविनगिरी	९८४८९८२२२८
५	रेडियो मोर्निङ स्टार	डक्त धिताल	९८४८०२०८४२
६	रेडियो हातेमालो	डिल्ली वि.सी.	९८५८०२९०९९,
७	भेरी एफ.एम.	आरिफ अन्सारी	९८४८०२३९९७

अनुसूची-६

स्वास्थ्य केन्द्रहरुको विवरण

वडा न	नाम थर	पद	ई मेल ठेगाना	सम्पर्क न
१	पठविर बुढाथोकी	सि.अ.हे.व.अ	btpathabir565@gmail.com	९८४९८८९५६५
२	कृष्ण के.सी	सि.अ.हे.व.अ	kckrishnanpi@gmail.com	९८४८०२२४५६
३	तारा पन्त	स्टाफ नर्स	pantatara2@gmail.com	९८४५८७६३३०
४	पुष्पा खड्का	अ.हे.व	pushpakhadka1111@gmail.com	९८४८२२२९८६
५	अन्जली बुढाथोकी	हे.अ	budhathokianjali47@gmail.com	९८६६८४९६३५
६	गणेश के.सी	हे.अ	123ganeshkc@gmail.com	९८४४९९७५०२
७	शन्देस वहादुर शाही	हे.अ	sandeshshahi710@gmail.com	९८६८८९४५००
८	केशव राज पौडल	सि.अ.हे.व.अ	pkeshabraj9@gmail.com	९८४८०४३०५८
९	अमृता दर्लामी	अ.हे.व	bhc9npi@gmail.com	९८४७९०८३९३

१०	गगन सिंह साउद	सि.अ.हे.व.अ	gagansinghsaud15@gmail.com	९८४८१४४०५५
११	कविता लामिछाने	अ.हे.व	kabitalamichhane205@gmail.com	९८४८०२८४१५
१२	आरती चौधरी	ज.स्वा.नि	aarati.chaudhary462@gmail.com	९८६६८५२१८०
१३	राजविर वर्णवाल	हे.अ	raiveerbarnawal@gmail.com	९८४८२८९१५०
१४	शरण शाही	हे.अ	bhawaniyapurhp@gmail.com	९८५८०६७०७४
१५	जयराम पाण्डे	ज.स्वा.नि	jayarampandey62@gmail.com	९८४८३००७७३
१६	शारदा घर्ती	सि.अ.हे.व.अ	hpjaispur@gmail.com	९८४८०५३५२३
१७	शर्मिला सुवेदी	हे.अ	sammiabha@gmail.com	९८६८०९६५४२
१८	केशव बहादुर के.सी	ज.स्वा.नि	keshabpabi2035@gmail.com	९८४८०२३१७२
१९	सुनिल रत्न वज्राचार्य	ज.स्वा.नि	basudevpurhp@gmail.com	९८६४८१४७२५
२०	विरजंग शाह	सि.अ.हे.व.अ	manikapurhp@gmail.com	९८४८०२०४८३
२१	नन्दा गिरी सेन	ज.स्वा.नि	sennanda089@gmail.com	९८४८१३६१८०
२२	सरोज मिश्रा	ज.स्वा.नि	purainihp@gmail.com	९८५८०३२५७७
२३	जितेन्द्र सिंह	अ.हे.व	uhc23npj@gmail.com	९८५८०२९२८०

अनुसूची-७

उपमहानगरपालिका क्षेत्रका एम्बुलेन्स विवरण

सिन	निकायको नाम	ठेगाना	फोन नं	चालक	
				नाम	सम्पर्क
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बाँके	नेपालगंज	८१५२०१०४	विरेन्द्र योगी	९८४८०४४४९४
२	नेपालगंज मेडिकल कलेज	नेपालगंज, १२	५२५४३६	जगुसिंह बढिया	९८४८०२७२८३
३	नेपालगंज मेडिकल कलेज	नेपालगंज, १२	५२५४३६	जगु सिंह	९८४८०२७२८३
४	नेपालगन्ज युथ बाँके	नेपालगन्ज	९८५८०३७१६०	दिपेश श्रेष्ठ	९८४८०२०३२४
५	नेपालगन्ज हेल्थ क्याम्पस	नेपालगन्ज	५२०३९९	रहमान अलि मनिहार	९८०४५६४०५०
६	नेपाल परोपकार	नेपालगन्ज	९८४८१९८९८९	अजय वाल्मिकी	९८४८०१२४३७

	फाउण्डेशन				
७	नेपाल हेल्प लाईन फाउण्डेशन	नेपालगन्ज	९८५८०२७७८५	जावेद खाँ	९८९२५३६०३०
८	महिला तथा बालबालिका विकास समाज रनियापुर	रनियापुर	९८९४५३३५५६	उमेश ओली	९८९४५००६६९
९	विनौना स्वास्थ्य चौकी	विनौना	९८४८०६६३६६	मनोजकुमार थारु	९८४८०९९७४३
१०	विशेषज्ञ बाल अस्पताल प्रा. लि.	नेपालगन्ज, १३	९८४८०२४४५०	कालुराम चौधरी	९८४८०८०३६५
११	मानविय हेल्थ फाउन्डेसन	नेपालगन्ज, १२	९८४८०९९७९९	सदाम खाँ	९८४८०७८३४
१२	एभरेष्ट हेल्थ होम सर्भिस	नेपालगन्ज	९८५८०२२८२२	झल्लु चमार	९८९४५०७३६
१३	लता केयर	नेपालगन्ज	९८५८०२५४८५	तेज नारायण डाँगी	९८०२५२३२५६
१४	लायन्स क्लव अफ नेपालगन्ज	एयरपोर्ट	९८४८९३४४९५	अमृत कुमार वि.क.	९८९९५५०९६७
१५	लायन्स क्लव सिद्धिविनायक	नेपालगन्ज	९८९४५८६६६४	भुवनेश्वर चौधरी	९८४८२५९९६९
१६	लियो क्लव नेपालगन्ज	नेपालगन्ज	९८५८०२४७८७	श्याम बहादुर चौधरी	९८६९९६३०२९
१७	लियो क्लव नेपालगन्ज	नेपालगन्ज	९८५८०२४७८७	राजिवकुमार गुप्ता	९८४८०२२२४८
१८	वेष्टर्न हस्पिटल प्रा.लि.	नेपालगन्ज, १०	९८५८०२४९२६	भुपलाल रोका मगर	९८४८०७९९३९
१९	संजीवनी डाइग्नोस्टिक सेन्टर	नेपालगन्ज, १३	९८४८०२४४५०	रामकुमार	९८४८०८०३६५

				चौधरी	
२०	सुनगाभा स्वास्थ्य सहकारी संस्था, कोअपरेटिभ	नेपालगन्ज	५२६२८६	कलिम कवडिया	९८००५६९७९६
२१	सिद्धार्थ अस्पताल	नेपालगन्ज	५२४०३४	वसन्त चौधरी	९८४८२१८०४५
२२	शुष्मा कोइराला मेमोरियल क्याम्पस	नेपालगन्ज	५२०६५२	रज्जव अलि अन्सारी	९८४८०३१३१९
२३	हेल्थ कियर अस्पताल- (HCRC)	नेपालगन्ज	५२०७१२	मोन विर फडेरा	९८५८०९०५९४
२४	साइनिड अस्पताल(आइएनएफ)	नेपालगँज	९८५८०२५३६८	आतिस रानामगर	९८४८१७४२३८
२५	न्यू भिजन नेपाल	नेपालगँज	९८४८०३६०७७	कमल वाल्मीकी	९८४८०४६५९०
२६	कान्ती आरोग्य हस्पिटल प्राली	नेपालगँज	९८५८०७२४४४	धर्मविर कहार	९८६८०८५५६८

अनुसूची-द

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखाहरूको कार्यक्षेत्र र सम्पर्क फोन नं.

क्र. स.	उपशाखा को नाम	उपशाखाको भौगोलिक क्षेत्र स्थानीय तह	उपशाखाका प्रमुख पदाधिकारीको नाम थर र सम्पर्क नम्बर			
			सभापति/संयोजक	मोबाइल नं.	सचिव	मोबाइल नं.
१	गंनापुर	नेगं उमनपा वडा नं. १८ र २०	सुरज शाह	९८६४९२५६२९	विन्दु चर्तीमगर	९८५८०४१४११
२	पिप्रहवा	नेगं उमनपा वडा नं. १४, १५, १६ र १७	गुलाव सिंह ठाकुर	९८४८०२३००१	राम चन्द्र कलवार	९८१९५०९९५७ ९८४६९१६२९९
३	पुरैनी	नेगं उमनपा वडा नं.	फन बहादुर	९८४८०२७३२३	शिवकुमार	९८४८०५६३५१

		१९,२१ र २२	गुरुङ्ग		वर्मा	
४	वेलासपुर	नेगं उमनपा वडा नं. १ र १२	विरेन्द्रमान श्रेष्ठ	९८५८०५२६८ ०	वावुराम साहू	९८५८०२३३६५
५	घरवारी टोल	नेगं उमनपा वडा नं. २,४,५ र ६	सुरेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	९८५८०२०८० ६	कुसुम वस्नेत	९८४८०९८१९८
६	वाँकेवगी या	नेगं उमनपा वडा नं. ९,१०,१३ र २३	श्यामवहादुर के.सी.	९८४८०३१३१८	विष्णुप्रसाद सुवेदी	९८४८०२०३८५
७	सदरलाइ न	नेगं उमनपा वडा नं.३,७,८ र ११	ओमप्रकाश आजाद	९८५८०२७४१३	मुबारक सिद्धिकी	९८४८०५९४०३

अनुसूची-९

नेपालगंज उप-महानगरपालिका वारुण यन्त्र शाखाका कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम थर	पद	मोबाइल नं.
१	इनक बहादुर खड्का	प्रमुख इन्चार्ज	९८४५१४६४०८
२	आनन्द कुमार बर्मा	इन्चार्ज	९८४८२४०६६२
३	प्रेम प्रसाद कोरी	दमकल ड्राइभर	९८२४५०९९९४
४	आपा सिंह सिख	दमकल ड्राइभर	९८६८२१५२६२
५	पुरन चमार	फायर मेन	९८२५५६१९३२
६	रिख बहादुर राना	फायर मेन	९८६८०१८२१५
७	नरेन्द्र सिंह सिख	फायर मेन	९८४८०२६५७४
८	मो. जुवेर हल्वाइ	फायर मेन	९८४८०२५९८०
९	मेराज अलि वागवन	फायर मेन	९८४८०४५४१९
१०	राम सिंह सिख	फायर मेन	९८१५५२८६६६
११	सविन लामा	फायर मेन	९८०२५४३२२६
१२	कमल थापा मगर	फायर मेन	९८२५५३६५४६
१३	अकिल अहमद सेक	दमकल ड्राइभर	९८४८०४६१६६
१४	सन्तोष कुमार थापा क्षेत्री	फायर मेन	९८०४५७६००४

अनुसूची-१०



नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment, IRA)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम :	जिल्लाको नाम :	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय
मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?		<input type="checkbox"/> सामान्य <input type="checkbox"/> प्रतिकूल
सदरमुकामबाट अनुमानित दुरी		

मृतकसंख्या	वेपत्तासंख्या	घाइते संख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या)	जम्मा विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या)
महिला :	महिला :	महिला :		
पुरुष :	पुरुष :	पुरुष :		
वालवालिका :	वालवालिका :	वालवालिका :		
अन्य :	अन्य :	अन्य :		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	<input type="checkbox"/> भइरहेको <input type="checkbox"/> नभएको <input type="checkbox"/> उद्धार संख्या
विस्थापितहरु हाल बसिरहेको ठाँउ/संरचना	<input type="checkbox"/> विद्यालय: संख्या <input type="checkbox"/> सार्वजनिक भवन संख्या <input type="checkbox"/> सडक छेउ संख्या <input type="checkbox"/> वन क्षेत्र: संख्या <input type="checkbox"/> आफन्त/छिमेकी: संख्या <input type="checkbox"/> अन्य (उल्लेख गर्ने) संख्या

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	<input type="checkbox"/> ठिक छ <input type="checkbox"/> कठिन छ <input type="checkbox"/> वन्द छ	सामान्य अवस्थामा यातायात सेवाको पहुँच <input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन	सवारी साधन/यातायात सेवा	<input type="checkbox"/> अवरुद्ध भएको <input type="checkbox"/> अवरुद्ध नभएको
नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था				
<input type="checkbox"/> चालु <input type="checkbox"/> अवरुद्ध <input type="checkbox"/> छैन				

संचार सेवा	<input type="checkbox"/> अवरुद्ध भएको <input type="checkbox"/> अवरुद्ध नभएको
विद्युत सेवा उपलब्ध	<input type="checkbox"/> अवरुद्ध भएको <input type="checkbox"/> अवरुद्ध नभएको
प्रभावित परिवारको संचित खाद्य सामग्री	<input type="checkbox"/> क्षति भएको (घरधुरी संख्या) <input type="checkbox"/> क्षति नभएको (घरधुरी संख्या)
स्वास्थ्य सेवा	<input type="checkbox"/> सञ्चालनमा भएको (संख्या) <input type="checkbox"/> सञ्चालनमा नभएको (संख्या.....) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्या:
सञ्चालित स्वास्थ्य सेवाकोलागि आवश्यक औषधी	<input type="checkbox"/> उपलब्ध छ <input type="checkbox"/> उपलब्ध छैन
विद्यालय	<input type="checkbox"/> सञ्चालनमा भएको (संख्या) <input type="checkbox"/> सञ्चालनमा नभएको (संख्या) प्रभावित विद्यार्थीहरूको संख्या
खानेपानीको आपूर्ती	<input type="checkbox"/> सुचारु (पर्याप्त) (संख्या: ...) <input type="checkbox"/> अपरिर्याप्त (संख्या: ...) प्रभावित घरधुरी संख्या: ...
भौतिक संरचना	
निजी घर	<input type="checkbox"/> पूर्ण क्षति (संख्या) <input type="checkbox"/> आंशिक क्षति (संख्या)
सरकारी कार्यालय / भवन	<input type="checkbox"/> पूर्ण क्षति (संख्या) <input type="checkbox"/> आंशिक क्षति (संख्या)

सामुदायिक भवन	<input type="checkbox"/> पूर्ण क्षति (संख्या) <input type="checkbox"/> आंशिक क्षति (संख्या)
कृषि वालीको क्षति	<input type="checkbox"/> क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल (विघा / रोपनी
पशु चौपाया क्षति	<input type="checkbox"/> (अनुमानित संख्या.....)
पंक्षी क्षति	<input type="checkbox"/> (अनुमानित संख्या.....)
अन्य क्षति	<input type="checkbox"/> पूर्ण क्षति (संख्या) <input type="checkbox"/> आंशिक क्षति (संख्या)

फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	<input type="checkbox"/> सामान्य छ <input type="checkbox"/> महामारीको संभावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	<input type="checkbox"/> सामान्य <input type="checkbox"/> थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या)

विशेष आवश्यकता (Special Requirement) भएका प्रभावितहरूको अनुमानित संख्या	
गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको लागि आवश्यक सामग्रीहरू (मर्यादा सामग्री (Dignity kit) अन्य सेवा आवश्यक.....	<input type="checkbox"/> आवश्यक भएको <input type="checkbox"/> आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरू	<input type="checkbox"/> आवश्यक भएको <input type="checkbox"/> आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरू - (जस्तै शैक्षिक तथा बालमैत्री स्थल (Child friendly space)	<input type="checkbox"/> आवश्यक भएको <input type="checkbox"/> आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
ज्येष्ठ नागरिकहरूका लागि आवश्यक सहयोग	<input type="checkbox"/> आवश्यक भएको <input type="checkbox"/> आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
अपांगता भएकाहरूका लागि आवश्यक सहयोग	<input type="checkbox"/> आवश्यक भएको <input type="checkbox"/> आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
असहाय/अशक्त विरामीको संख्या:	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरूको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	

नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	<input type="checkbox"/> आवश्यक पर्ने संख्या <input type="checkbox"/> आवश्यक नपर्ने	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री	<input type="checkbox"/> परिवार (Family) टेन्ट संख्या..... <input type="checkbox"/> त्रिपाल संख्या..... <input type="checkbox"/> गुन्डी (म्याट्रेस) संख्या..... <input type="checkbox"/> कम्बल संख्या..... <input type="checkbox"/> कपडा संख्या..... <input type="checkbox"/> भाडाकुँडा संख्या..... <input type="checkbox"/> तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चाउचाउ, विस्कट कतिजना)	<input type="checkbox"/> खाद्यान्न (दाल, चामल, नून, तेल) परिमाण.....कति जना <input type="checkbox"/> पिउने पानी..... <input type="checkbox"/> अन्य.....
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि		<input type="checkbox"/> भएको <input type="checkbox"/> नभएको <input type="checkbox"/> भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या
लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा		<input type="checkbox"/> भएको <input type="checkbox"/> नभएको <input type="checkbox"/> भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या
चोरी, लुटपाट)		<input type="checkbox"/> भएको <input type="checkbox"/> नभएको <input type="checkbox"/> भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या
राहतकालागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था		<input type="checkbox"/> छ <input type="checkbox"/> छैन

५ सूचना संकलनहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर :	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	सूचना संकलन गरेको समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.	टोली प्रमुख				
२.	सदस्य				
३.	सदस्य				
४.	सदस्य				

६ टोलीको थप Observation

--

७. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ।
- विपद् भएको २४ घण्टा भित्र स्थानीय तह, सम्बन्धित वडा तथा नगरपालिकाका प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ।
- टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथमिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ। द्वितीय सूचनाका लागि घटनाका जानकारीसंग अन्तरवार्ता लिइ सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ। यस टोलीमा तालिम प्राप्त सदस्य सेवक समावेश समेत गरिन सक्नेछ।
- प्राप्त सूचनामा द्विविधा भएमा टोलीले छलफल गरी अवस्थाका आधारमा अनुमानित विवरण फारममा भर्नुपर्ने छ।
- माथि उल्लिखित विकल्प बाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ।

अनुसूची-११

विस्तृत सर्वेक्षण (घरघुरी सर्वेक्षण) फारम

जिल्ला :

न.पा./गा.पा.:

वार्ड न.

टोल

१) विपद्को प्रकार:

२) विपद् परेको मिति:

३) समय:

४) घरमूलीको नाम:

पेशा:

जाती /जनजाती :

५) परिवार संख्या:

महिला संख्या:

पुरुष संख्या:

जम्मा संख्या:

नाम	उमेर	लिङ्ग	अपाङ्गता भएका व्यक्ति (PWD)	गर्भवती	कैफियत

Disaster Preparedness and Response Plan

६. उमेर समूह अनुसारको परिवार सङ्ख्या:

उमेर समूह	जम्मा	
	महिला	पुरुष
५ वर्ष सम्म		
६ -१८ वर्ष		
१९ -५९ वर्ष		
६० वर्षभन्दा माथि		
कुल जम्मा		

७. परिवारको किसिम:

क) महिला घरमुली भएको परिवार

ख) अन्य

८) सडकटासन्न व्यक्ति :

भर्खर जन्मेका वच्चाहरू	वृद्ध/वृद्धा		अशक्तता भएका व्यक्तिहरू (PWD)		गर्भवती	सुत्केरी	विशेष विरामीहरू (HIV/AIDS, TB, र अन्य रोगीहरू)
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			

९) क्षतिको विस्तृत विवरण : मानवीय क्षति

विवरण	क्षति	संख्या		जम्मा संख्या
		महिला	पुरुष	
मानवीय क्षति	मृत्यु			
	हराएको			
	घाइते			

● वासस्थान क्षति

क्षतिको अवस्था			जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
पूर्ण क्षति तथा प्रयोग गर्न नसकिने अवस्था	आसिक क्षति तथा मर्मत गरी प्रयोग गर्न सकिने	घरायसी सामग्री क्षति		

● जीविकोपार्जनको क्षेत्रहरूमा भएको क्षति

जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरू	जीविको पार्जनका सम्पत्तिहरू		क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा
	सम्पत्तिहरू	परिमाण तथा एकाई		
कृषि	जमिन			
पशुपालन	भैसी			
भण्डारीत खाद्यन्न	धान			
	मकै			
व्यापार				
अन्य				

• स्वास्थ्य तथा सरसफाइको क्षेत्रमा भएको क्षति

	क्षतिको अवस्था	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
खानेपानी तथा सरसफाई			
धारा			
ईनार			
ट्यूव बेल			
रिजरभाएर ट्याङ्की			
शौचालय			
अन्य			

१०. यस अघि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भए:

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चामल			
	दाल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
	पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधी			
५	अन्य			

११. आवश्यकता पहिचान

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना			
२	नियमित खाना			
	चमल			
	दाल			
	तेल			
	नून			
३	गैर खाद्य सामग्री			
	नेरेसो राहत सामग्री सेट			
	थप त्रिपाल			
४	खानेपानी			
५	सरसफाइ सुविधाहरू			
६	शैक्षिक सहयोग			
७	स्वास्थ्य			
८	अन्य			

१२) तत्कालको लागि अस्थायी आवास र पुनर्लाभ (Recovery) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिस :

क्र.सं.	गतिविधिहरूको विवरण		
१	जीविकोपार्जन	तत्कालको लागि	लामो समयका लागि

२	घर निर्माण तथा मर्मत		
३	खाद्यन्न तथा विउ विजन तथा कृषि औजार		
४	खानेपानी तथा सरसफाई		
५	शिक्षा		
६	स्वास्थ्य र सरसफाई		

स्थानीय तह
सोसाईटी

नाम:
पद:
हस्ताक्षर:

नेपाल प्रहरी

नाम:
पद:
हस्ताक्षर:

नेपाल रेडकस

नाम:
पद:
हस्ताक्षर:

